Hayat Ansiklopedisi
Büyük bir kütüphaneyi bir arada evinize getiren en faydalı eserdir. Her evde bir tane bulunmak lâzımdır.

Cumhuriyet

Onuncu sene: No. 3351

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366, Tahrir müdürü: 23236, İdare müdürü: 22365, Matbaa: 20472

Pazartesi 4 Eylül 1933

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

Hayat Ansiklopedisi
39
uncu cüzü çıktı

Pasaport, Gümrük ve polis

Vişi: 29 (Başmuharririmizden) — Ehemmiyeti üzerinde çok ısrar edegeldiğimiz turizm yürüyebilmek için kolaylaştırılacak ve bu işe göre tanzim edilecek şubelerin birkaçını bu makalenin başlığında sıralamış bulunuyoruz. Turizm bir tek kelime ama onun tahakkuku diğer birçok kelimelerin yeni bir zihniyete göre canlandırılmasına tevakkuf ediyor.

Burada hasta olan çocuğunu tedavi ettirmekte olan Mısırlı bir hanımefendi bugünlerde İstanbul yolile memleketine dönecektir. Kendisi evvelâ bütün ailesini İstanbula getirmiş, diğer çocuklarını Boğaziçinin bir yalısına yerleştirdikten sonra hasta olan oğlunu beraberine alarak buraya gelmiş. Şimdi İstanbula avdetle oradakileri de alıp Mısıra dönecek. Gitmesi yaklaşan bugünlerde kendisi pasaportu etrafında bize telâşlı telâşlı bazı sualler sormakta idi:

Evvelâ, pasaportunun vizesi lâzım mı?

Pasaportunu tetkik ederek bunun Fransada bulunan bir konsoloshanemizden tekrar vize edilmesi lâzım geldiğini gördük, ve söyledik.

İkinci sual: Acaba bu vizeyi almakta müşkülât çeker mi?

Biz herhangi bir zorluğa hiçbir sebep görmediğimizi söyledik, ve bu hususta kendisini temin ve tatmin etmek için bir hayli çene çaldık. Ama o, şüpheli vaziyetini uzun müddet muhafaza etmek için daha evvel bu yolda gördüğü bazı muamelelerin tesiri altında idi, ve birer birer onları yadediyordu. Bizce muamele, hanım zaten buraya gelirken noksan yapılmış. Mısırlı hanım, çocuğunun Avrupada tedavisinden sonra tekrar İstanbula avdet edeceğine ve şahsiyetinin marufiyeti hususunda elbet polisimizce kanaat hasıl edilmiş olacağına göre, bu pasaport avdete de şamil olmak üzere vize edilmis olmalıydı.

Üçüncü sual: Acaba avdet vizesi için de mutlaka para alınır mı? Yoksa bu vizenin meccanen yaptırılmasına imkân bulunabilir mi? Zannediyoruz ki hayır. Bizim pasaport vizelerimizin elâstiki kabiliyetten mahrum olduğu anlaşılıyor. İnsanın, gide gide, bizde pasaport işi bir irat meselesi haline gelmiştir diyeceği tutuyor. Meccanî vizeler, o da belki binbir merasimle, pek fakir ve naçarlar hakkında yapılmakta olsa gerektir. Aksi takdirde, vize yapmak salâhiyetini haiz memurun harçsız vize yapmak salâhiyeti hiç yok gibi birşeydir.

Bu meccanî vize meselesinin bir Mısırlı gazetecinin siddetli bir tenkidini davet etmiş olduğunu bu münasebetle hatırlamış bulunduk. Üç dört sene evvel bazı Mısırlı gazeteciler Suriye tarikile bir İstanbul seyahati yapmağa karar vermişler. Bunlardan şimdi ismini hatırlıyamadığımız biri seyahati intibalarını mektuplarla gazetesine yazdıktan sonra bunları toplıyarak bir kitap halinde de bastırmış. Ençok mevzularını Türkiyeden alan ve memleketimiz hakkında muhabbetli intibalardan toplanan bu yazıların birincisinde Mısırlı meslektaşımızın pasaportunu vize ettirirken bizim konsoloshaneden tesbilât göremmemis olması o dediğimiz şiddetlice tenkit mevzuunu teşkil ediyordu.

Seyyah, gazeteci olduğu için her yere ait vizesini meccanen yaptırmağa imkân bulmus, fakat bizim konsoloshaneye geldiği zaman oradan:

— Maatteessüf kanunî mevzuatimiz meccanen vizeye müsait değil.

Cevabile karşılanmış. İşte bir türlü bunu havsalasına sığdıramıyor ve bunu bizim memleketimiz hesabına mühim bir noksan olarak kaydediyordu.

Hakikaten mühim bir noksandır. Memleketimize gelecek insanlar arasında pasaportlarını pekâlâ ve hatta memnuniyetle vize edebileceğimiz bazı kimseler bulunabilir. Konsoloshanelerimizin takdirile pekâlâ yapılabilecek olan bu meccanî vizelere kanunî imkân hazırlamış olmaklığımız elzemdir. Sonra pasaport vizeleri harç itibarile mütekabiliyet şartına tâbi olmakla beraber birçok müterakki memleketlerin yalnız harcı değil, hatta vizenin kendisini bile kaldırmak yolunda olduklarını nazarı dikkate alarak bizim de vizeyi azamî mikyasta kolaylaştırmağa ait tedbirlerimizin yanıbaşında harçların asgarî miktara indirilmesi gibi bir plân yürütmekliğimiz icap etmektedir.

Pasaportların çıkanlar ve girenlere şamil olmak üzere polisçe görülmesi muamelesi de, bizde bir taraftan kolaylaştırılmağa, diğer taraftan nazikleştirilmeğe ihtiyaç arzeden diğer bir mevzu teşkil ediyor. Pasaportların görülmesi muamelesi gayet ağır yürüyor, ve beraberinde bir sürü kayitler taşıyor. Bu iş, pasaport sahibinin farkına varmıyacağı veçhile süratli yapılmak gerektir. Bu sürat polisin kendisine ait vaziteyi çok dikkatli yapmasına asla mâni değildir. Bilâkis bu yoldaki işleri seri görecek bir zabıtanın kendisini alâkadar eden vazifenin ifasında o nisbette ehliyet ve kabiliyet sahibi olduğuna hükmederiz.

Gümrük meselesine gelince, bu hususa ait olarak bugün için söyliyebileceğimiz söz yolcuların, umumî suretle, kaçakçı gibi telâkki olunmalarının asla ve kat'a muvafık olmadığından ve muvafık olmıyacağından ibarettir. Yolcular arasında kaçak eşya taşıyabilecekler şüphesiz pek nadir bulunur. Ö azlığın yüzünden yolcular ekseriyetini işkenceye koymakta bittabi isabet olamaz.

YUNUS NADİ

Yunan meclisinde mühim bir hâdise

Muhalifler içtimalara iştirak etmiyecekler

Âyan Reisinin iki meclisi birleştirerek ekseriyetin muhaliflere geçmesini temin edeceği söyleniyor

Atina 3 (Hususî) — Muhalif fırkalar reisleri toplanarak, M. Venizelosa karşı yapılan suikast meselesi hakkında M. Çaldarisin mecliste izahat vermek istememesi üzerine tahaddüs eden vaziyeti müzakere etmişlerdir. Bu müzakere bir saat kadar sürmüştür. Muhalefet rüesası, hükûmetin kuvvetine güvenerek tenkitlere cevap vermemesini gayrikanunî bulmuşlar, hükûmete şiddetle hücum etmişler, vaziyet bu şekilde devam ettiği müddetçe muhaliflerin meclis içtimalarına gitmemelerini kararlaştırmışlardır.

Muhalefet rüesası halka hitaben bir beyanname neşrederek mecliste kelâm hürriyeti mevcut olmadığını, bundan dolayı meclisten çekildiklerini bildirmişlerdir. Âyan meclisindeki muhalifler müzakerelere iştirak edeceklerdir. Söylendiğine göre Âyan reisi M. Gonatas, âyan nizamnamesinin bir maddesine istinaden meb'usan ve âyan meclislerini tevhit ederek ekseriyetin muhaliflere geçmesini temin eyliyecektir.

M. Çaldarisin beyanati

Atina 3 (A.A.) — Atina Ajansi bildiriyor: Muhalefetin meclis mesaisine iştirak etmemeği kararlaştırması üzerine Başvekil M. Çaldaris, gazetecilerin suallerine şu cevapları vermiştir:

« — Muhalefet partisinin tebliğindeki beyanat doğru değildir. Bu beyanata rağmen hükûmetin kanun lâyihaları için alelâcele ve müzakereye kon[illegible] istemediği tesbit edilmiştir. Hükûmet almış olduğu tedbirler için meclise o kadar geniş bir münakaşa ve rey serbestisi vermiştir ki bunlardan başlıcalarının müzakeresinde bütün hatipler söz söyliyebilsinler diye celseleri ertesi gününe bıraktırmıştır.

Âyan meclisi reisi M. Gonatas

Muhalefeti meclis mesaisini terke sevkeden sebep bunlar değildir. Muhalefet, suikast hakkında verdiği sual takririnin müzakerelerini acemice yapmış olmasından dolayı kendi kendine ve efkârı umumiyeye karşı bir sebep göstermiş olmak için bu kararı almıştır. Cuma celsesi müzakerelerinde hükûmet iki vaziyet karşısında kaldı:

Ya temyiz mahkemesi müddeiumumisinin müzakereyi tehir hakkındaki talebini kabul, yahut muhalefetin derhal yapılmasını istediği müzakereleri kabul.

Hükûmet meclisin kontrol hakkını reddetmek istemedi ve müzakereler

Mabadi 5 inci sahifede

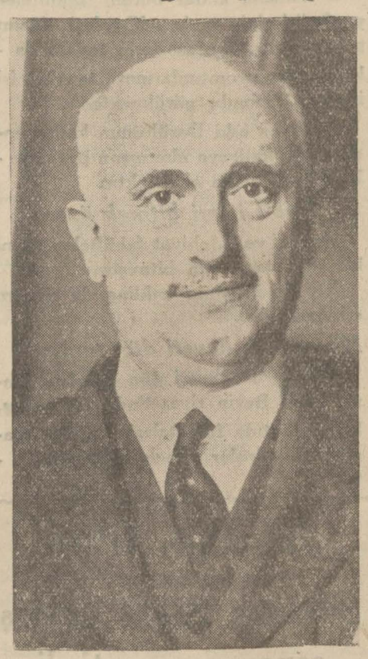

Yunan muhalefet reislerinden M. Papanastasyu

1836 kilo esrar yakalandı

Gemlikte tutulan kaçakçılarla kaçak eşya dün sabah şehrimize getirildiler

Gemlikli kaçakçılar ve esrar çuvalları İstanbul rıhtımında

Gümrük muhafaza teşkilâtı tarafından Gemlikte 1836 kilo kaçak esrar yakalanmıştır. Muhafaza memurları Gemliğe [illegible] mesarede Daniş Beyin çiftliğinde ansızın araştırma yapmışlar, neticede çiftliğin ambarlarından birinde altı torba içinde 136 kilo esrar bulunmuştur. Bu esrarı yapanların Mustafa Kâhya ile kır bekçisi Yusuf olduğu anlaşılmış, her ikisi de yakalanmıştır. Bir gece sonra gene Gemlkte Kürt Mehmet isminde zengin bir Gemliklinin evinde de araştırma yapılmış böcekhanede bulunan büyük bir imalâthanede 1700 kilo esrar bulunmuştur.

Böcekhanede esrar yapmağa mahsus alât ve edevat ta ele geçmiştir.

Esrarı yapanların Kürt Mehmet olduğu anlaşılmış, kendisi yakalanmıştır. Kaçakçılar dün sabah 1836 kilo esrarla birlikte şehrimize getirilerek sekizinci ihtisas mahkemesine verilmişlerdir.

Ajansın verdiği malûmat

İstanbul 3 (A.A.) — Dün akşam Gemlikte İstanbul gümrüğü muhafaza başmemurluğu teşkilâtı memurları tarafından 1836 kilo kaçak esrar yakalanmıştır.

Suçlular ve esrarlar, İstanbul muhafaza başmüdürlüğüne getirilmiş, sonra suçlular ihtisas mahkemesine gönderilmiştir.

Suçlulardan biri, Gemlikte Kürt Mehmet Efendi ismile tanınmış zengin bir tüccardır. Öteki de Tuzla çiftliği sahibi Daniş Beydir. Esrarın 130 kilosu Daniş Beye, üst tarafı Kürt Mehmet Efendiye aittir.

Maarif Vekilliği

Cemal Hüsnü Bey dün sabah geldi

Maarif Vekili olacağı şayiaları devam ediyor

Dünkü nüshamızda Bern sefiri, eski Maarif Vekili Cemal Hüsnü Beyin hükûmet tarafından Ankaraya davet edildiği, bu davetin Maarif Vekâletine tayini ile alâkadar olduğu hakkında çıkan şayialardan bahsetmiştik.

Cemal Hüsnü Bey dün sabahki ekspresle Avrupadan şehrimize gelmiş ve dostları tarafından karşılanmıştır.

Cemal Hüsnü Bey kendisile görüşen gazetecilere memlekete davet edilmeden, sırf senelik mezuniyet müddetini geçirmek üzere geldiğini, Maarif Vekâletine getirileceğinden haberdar olmadığını söylemiştir:

Bern sefirimiz İsviçre ile olan münasebatımız etrafında da şunları söylemiştir:

« — İsviçre ile münasebatımız iyi ve tabiî şartlar içinde devam ediyor. İki memleket arasında iktısadî münasebetlerin inkişafı için de çalışılmaktadır. Bu hususta İktısat Vekili Celâl Beyefendinin Ankaraya avdetlerinden sonra İsviçre sefirile müzakerelere başlanacaktır.»

Cemal Hüsnü Beyin Maarif Vekilliğine tayin edileceğinden haberdar olmadığını söylemesine rağmen çıkan şayialar devam etmektedir.

Söylendiğine göre Cemal Hüsnü B. münhal meb'usluklardan birine namzetliği gösterilecek, ve intihap neticesinde Maarif Vekâletine getirilecektir.

Cemal Hüsnü Bey, dün akşam Yalovaya gitmiştir.

Rumen, Yugoslav Hariciye Nazırları

Ankaraya birlikte gelmeğe karar verdiler

Sofya (Hususî) — Bükreşten alınan malûmata nazaran Romanya Hariciye Nazırı M. Titulesko Cumhuriyet bayramının onuncu yıldönümünde Ankaraya gidecektir, Romanya Hariciye Nazırının Ankarayı ziyaretine çok ehemmiyet verilmektedir.

M. Titulesko

Ayni tarihte Rus Hariciye Komiseri de Sovyet ricalinden diğer bazı zevat ile birlikte Ankarada bulunacaktır.

Bu karşılaşmada Rus ve Rumen ricali arasında iki memleketi alâ

Mabadi 5 inci sahifede

İsmet Pş. Hz.

Bugün Yalovadan gelerek Ankaraya gidecekler

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin bugün Yalovadan şehrimize gelmeleri beklenmektedir. İsmet Paşa Hazretlerinin bu akşam Ankaraya hareketleri muhtemeldir.

M. Venizelos

Ayın 15 inde İstanbula geleceğini bildirdi

Sabık Yunan Başvekili M. Venizelosun şehrimize geleceğini, Başvekilimizin misafiri olarak Yalovada birkaç gün kalacağını yazmıştık. M. Venizelos tenezzüh maksadile şehrimize gelmiş bulunan Yunan meb'usu M. Spanudise yazdığı bir mektupta eylûlün on beşinde İstanbula gelmek niyetinde olduğunu bildirmiştir.

M. Venizelos memleketimizde bir buçuk ay kadar kalacak, bu müddeti kısmen Tarabyada, kısmen Yalovada geçirecektir. Sabık Yunan Başvekilinin birkaç gün kalmak üzere Ankaraya da gideceği haber verilmektedir.

Bir zafer daha

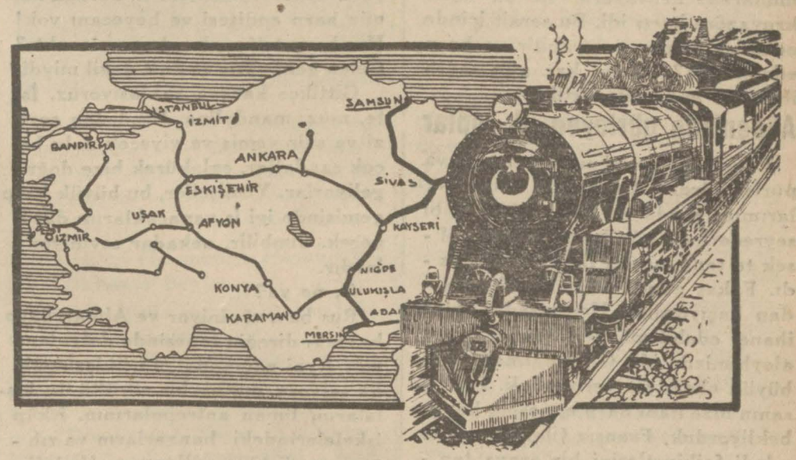

Cumhuriyetin himmeti Akdenizle Karadenizi birleştirdi

Dünkü gazetelerin son haberler sütununda diğer haberler arasında kaybolan şöyle küçük bir telgraf vardı:

Ankara 2 (A.A.) — Kayseri - Ulukışla Demiryolu bugün tamamlanarak Karadeniz - Akdeniz şimendiferleri birbirine bağlanmıştır.

Eskiden arapça bir darbımesel söylerledi: Ricalin himmeti dağları devirir manasına gelirdi. Biz şimdi bu sözü biraz değiştirerek ricalin himmeti denizleri birleştirdi, diyebiliriz. Filvaki Büyük Gazi ile İsmet Paşanın himmetleri, işte Akdenizle Karadenizi birbirine birleştirmiştir. Bu birleşme, bir kanal ile değil ,bir çelik damarla vaki olmuştur. Bu büyük muvaffakiyet Cumhuriyetin Türkiye topraklarını çelik ağ ile örmek siyasetinin yeni bir eseridir.

Büyük Harpte memleketin bir köşesinden öbür köşesine vatanı müdafaaya koşan ordularımızın bitmek tükenmez bilmez yollarda (yol da yoktu ya ne ise) nasıl eri

Mabadi 5 inci sahifede

Esrar perdesi yırtılıyor

Zincirlikuyu hâdisesi tahkikatının ilk neticeleri Alâettin Beyin aleyhinde...

Klişeci Alaettin Beye ait otomobilin Lala birahanesi önünden çalınması ve Zincirlikuyuda bir jandarmayı çiğneyerek öldürmesi hâdisesi etrafındaki tahkikata devam edilmektedir.

Tahkikatı üzerine almış olan müddeiumumî muavinlerinden Salim Bey Beyoğlu merkezinde dün de geç vakte kadar bu işle meşgul olmuştur.

Şimdiye kadar yapılan tahkikattan alınan neticeler bu karanlık hâdisenin bazı noktalarını Alâettin Beyin aleyhinde aydınlatmaktadır.

Alâettin Bey vak'a gecesi Beyoğlu polis merkezine müracaat ederek Lala birahanesinde oturduğu sırada otomobilinin çalınmış olduğunu bildirmişti. Kazanın daha evvel vuku bulduğu, mumaileyhin bu saatten sonra Lala birahanesine giderek oturduğu anlaşılmaktadır.

Hâdiseden sonra kaza mahalline ilk gelen şoför İsmail Ef. isminde biridir. İsmail Efendi; kaza mahallinde bulunduğu bir sırada bir taksi otomobilinin de ayni yere geldiğini, içinden iki erkekle dört hanımın indiğini, bu erkeklerden birinin hâdise ile alâkadar olarak jandarmanın hastaneye kaldırılması lüzumunu söylediğini anlatmıştır. Bu ifadenin mabadi ve en şayanı dikkat noktası şudur:

İsmail Efendi «bu adam bu sözleri jandarmanın cesedini görmeden söyledi. Vaziyete nazaran görmesi imkânı da yoktu» demektedir.

Alâettin Bey

Diğer taraftan kaza mahallinden geçenlerden diğer iki kişi, Cevdet ve Hayati Efendiler de Alâettin Beye benzer birini orada gördüklerini söylemişlerdir.

Maamafih Alâettin Bey kazayı kendisinin yapmadığında, otomobilinin çalındığında ısrar etmektedir.

Bu vaziyet karşısında müddeiumumî muavini Salim Bey hâdisede alâkası olanlarla Alâettin Beyi karşılaştırmağa lüzum görmüştür. Bu itibarla hakikatin anlaşılması kısa bir müddet için daha gecikecek demektir.

İtalyan güreşçileri geliyor

Çok kuvvetli olan İtalyan takımında olimpiyatlarda dereceler almış maruf şampiyonlar vardır

İtalyan millî güreş takımının şehrimize geleceğini yazmıştık. İtalyan güreşçileri eylûlün 13 ünde Bulgarya vapurile İstanbula geleceklerdir. İtalyan güreş takımı, Türkiyeye ilk defa gelen bir spor kafilesi olmak itibarile en kuvvetli bir şekilde hazırlanmıştır. İtalyada sporun her şubesine ve bu meyanda güreşe de büyük ehemmiyet verildiği malûmdur.

Bunun içindir ki, İtalyanlar, Türk güreşçilerile boy ölçüşmeğe gelirken, olimpiyatlara iştirak etmiş ve dünya üçüncülüğünü ve dördüncülüğünü kazanmış şampiyonlarını da getirmektedirler.

İtalyan spor kafilesi, yedisi güreşçi, biri antrenör ve biri de kafile reisi olmak üzere dokuz kişiden mürekkeptir. Güreş takımında serbest güreş ve greko Rumen şampiyonları vardır. İtalyan sporcular, burada gayet samimî merasimle karşılanacaklardır. İlk müsabaka İstanbul - Roma temsilî maçı mahiyetinde yapılacak, ikinci müsabaka da Türki -

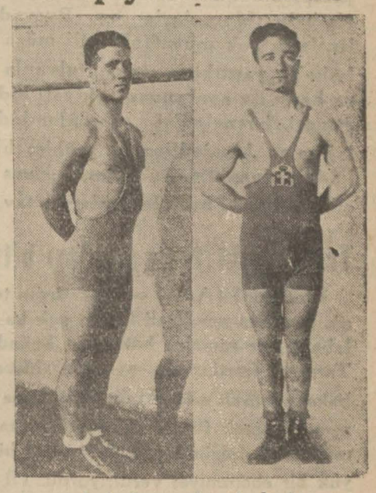

Şehrimize gelecek İtalyan güreşçilerden ikisi: 72 kiloda Fidel Gusto, 56 kiloda Trepicciont

ye - İtalya millî takımları karşılaşacaklardır.

Güreş federasyonumuz, İtalyan

Lûtfen sahifeyi çeviriniz

HARPTE YAVUZ

Yazan: G. KOPP — 6 — Çeviren: A. DAVER

Direkte Alman harp bayrağı dalgalandı salvolarımız da şehrin mühim yerlerine çullandı

15 zırhlı, 13 zırhlı kruvazör, 4 hafif kruvazör, müteaddit muhrip filotillâsı, birçok denizaltı gemisi, tayyareler mayinler, bütün bunlar, bir muharebe kruvazörü ile bir hafif kruvazöre karşı idi. Bu serait icinde nekadar zaman yaşıyabilir ve harp edebilirdik? Acaba kaç gün sonra ihata ve imha edecektik?

Akdenizde gürleyen ilk toplar

O gece ve ertesi sabah, birçok vapurlar gördük. Geceleyin, bütün ışıklarımızı söndürüp birer bölge gibi seyrederken, görülmemiz ve görülsek te tanınmamız ihtimali çok azdı. Fakat gündüzleri, her dumandan kaçıyorduk. Her tesadüf, bize ihanet edebilirdi, her tesadüf bizim aleyhimizde idi. Gizli kalmağa çok büyük ehemiyet veriyorduk. Fransanın bize ilânı harp etmesini, her an bekliyorduk. Fransız filoları, azim adedi faikiyetlerini bir araya toplamadan evvel, biz onlara bir baskın yapmak istiyorduk. Amiral, Cezayirdeki 19 uncu Fransız kolordusunun irkâp iskeleleri olan (Bon) Bône, (Filipvil) Philippeville şehirlerine ilk darbeyi indirmek fikrinde idi. Bu suretle 19 uncu kolordunun Fransaya nakli güçleşir ve teahhura uğrardı.

3 ağustos aksamı telsiz, nihayet Fransanın ilânı harp haberini getirdi. Şimdi artık hedefimize doğru tam yolla yürümek zamanı gelmişti. Düşmanı gaflette iken bastırmak lâzımdı. Breslav, Bon limanını bombardıman etmek emrini aldı. Biz de Filipvile doğru yollandık.

Sabahleyin daha şafak yeni sökerken ve ilânı harp edileli ancak birkaç saat olmusken Alman toplarının Afrika sahillerini inletmesi lâzımdı.

Fecrin belirsiz aydınlığı içinde Cezayirin sarp sahilleri göründü. Şarkta, sabahın ilk nurları pembeleşirken gökyüzü yeşil bir renk almıştı. Biraz sonra, güneş, ateşten bir küre halinde yükselmeğe başladı ve ilk alevleri, sahilleri, harikalı bir kızıl renge boyadı.

Dağların sivri hatları, temiz ve saf bir hava içinde, semada vazıh çizgiler çiziyordu. Bu manzaranın unutulmaz bir güzelliği vardı.

Şimdi, artık, şehrin beyaz ve alçak evlerini, hangarlarını ve kışlalarını şehre hâkim tepelerdeki istihkâmları Göben, düşmanı aldatmak için Rus bayrağı çekerek ağır ağır limana yaklaştı. Gemide çoktan «silâh başına!» emri verilmiş, herkes muharebe mevkiinde kumanda bekliyordu. Göbendeki binden fazla bahriyeliden bir teki bile görünmüyordu. Güvertede, 28 lik topların taretlerindekilerden başka kimse yok, Diğerleri çoktan güvertenin altına çekildiler.

Şimdi, Filipvil fenerinin balkonu adamakıllı görünüyor. Fener bekçisi ile karısı, oturmuş, sabah kahvesi içiyorlar.

— Aferin, erkenci insanlar, diyoruz!

Bekçi bizi gördü ve dürbünü ile gemiye bakmağa başladı. Biran sonra dürbünü indirdi. Hiç şüphesiz, emin ve müsterih, karısına

— Bir Rus zırhlısı, diyordu.

Şehrin sırtını süsliyen tepelerde, güzel manzaralı istihkâmlar sıralanıyor. Büyük topçu dürbinlerimizle bakınca, istihkâmlardaki topların rütubete karşı bez kılıflar içinde muhafaza altına alınmış olduklarını görüyoruz. Anlaşılıyor ki burada henüz harp endişesi ve heyecanı yok! Hos harp telâşı olsa da ne olacaktı? Gelen gemi, Rus ve dost değil miydi?

Gittikçe karava yaklaşıyoruz. İşte, muz, mandalina, Hindistan cevizi ve sair vemiş ve viyecek dolu bir çok sandallar, çalakürek bize doğru geliyorlar. Yemişçiler, bu büyük harp gemisinde ivi iş yapacaklarını düşünerek, kimbilir, nekadar seviniyorlardır.

O, ne ya?!...

Rus bavrağı iniyor ve Alman harp bayrağı direğin tepesinde dalgalanıyor. Ayni zamanda 15 liklerimizin ilk salvosu, müthis bir gürültü ile, kışlaların, liman antrepolarının, irkâp iskelelerindeki hangarların ve rıhtımların üstüne cullanıyor. Hedefimizin altını üstüne getirmek için 15 lik vasat bataryа kâfi... İclerinden 28 liklerin korkunç ve tehditkâr namlıları uzanan büyük taretler, susuyor ve icabında ise karışmak üzere, simdilik sevirci kalıyorlar.

Ateş başladıktan sonra çalakürek karaya doğru kaçan yemiş sandallarının bu kadar hızlı gittiklerini hayatımızda, hiçbirgün görmemiştik. Zavallıların iyi bir alış veriş yapmak hulyaları suya düşmüştü.

Fransızları, iyi atlatmıştık.

Sahilde alevler yükselmeğe başladı.

Gemide, on beşliklerin bulunduğu kazematlarda...

— Salvo ! Ateş!

Kumandaları durmadan yükseliyor.

Mermilerimizin mühim hasarata sebebiyet verdiğini görüyoruz.

Deniz feneri, topçumuza nişan almak için kerteriz noktası hizmetini görüyor.

Gene ne oluyor?!

Fener kulesi sallanmağa ve bir tarafına doğru yatmağa başladı. Haydi denizin içine! Nişancılarımızdan biri kendini tutamamış ve feneri tahrip etmiş! Bundan sonrası harptir. Fransızların fenere ne ihtiyacı olacak?

On beşlikler on dakika müddetle karaya salvo üstüne salvo gönderdiler. On dakika sonra amiral :

— Kes ateş!

Emrini verdi. Bombardıman maksadını elde etmişti. Göben, dönerek engine doğru açıldı. Limanın üstünde buhar ve duman bulutları yükseliyor ve çok geçmeden geniş bir bulut halinde bütün Filipvil şehrini sarıyordu. Fakat, birdenbire, şehrin üstündeki tepelerde de bir gök gürültüsü oldu. İstihkâmların üstünde şimşekler çaktı. Obüs bataryaları, bizi arıyorlardı ama geçmiş ola... Göben, tam yolla Akdenizi mahmuzluyor ve Fransız toplarının gönderdiği mermiler, çok gerimize düşüyor. Garp rotasında sevrederek sahilden uzaklaşıyoruz. Sonra, karadan görünmediğimize emin olduğumuz bir noktaya gelince, birdenbire dönerek, tekrar şarka geliyor ve Breslâvı arıyoruz. Yarım saat sonra, küçük kardeşimiz de, bize iltihak ederek, pruva hattı teşkil etti.

(Mabadi var)

---

milli takımına karşı çıkarılacak Türk güreş takımını hazırlamakla meşguldür. Takımımızın, Rusyaya giden takımın ayni olacağı zannedilmektedir. Federasyon seçmelere devam etmektedir.

İtalyanlarla yapacağımız bu müsabaka, bizim için çok ehemmiyetlidir. Güreş takımımızın, Balkan şampiyonluğunu kazandıktan şehrimizde Macarlarla ve Rusyada Ruslarla çok muvaffakiyetli müsabakalar yaptıktan sonra İtalyanlara karşı da ayni muvaffakiyeti elde etmesi, beynelmilel spor âleminde lehimize kaydedilecek mühim bir hâdise olacaktır. Bu itibarla güreşçilerimize iyi hazırlanmalarını tavsiye ederiz.

Trabyadaki tenis maçları bitti

İstanbul 3 (A.A.) — Tokatlıyan tenis turnuvasının finali bugün çok kalabalık bir meraklı kütlesinin önünde Tarabya kortlarında oynandı. Müsabakaya iştirak eden tenisçilerin tamamen elenerek finale en iyilerinin kalmış olması bugünkü karşılaşmalara büyük bir ehemmiyet verdiriyordu. Fil - hakika, maçlar, bu alâkaya lâyik bir heyecan ve hararet içinde cereyan etti. Alınan neticeler şunlardır:

Tek erkekler:

Bu müsabakaların finaline en iyi tenisçilerimizden ikisi, Suatla Şirinyan kalmıştı.

Çetin bir çarpışmadan sonra ilk seti Şirinyan, 6/2 ve 6/4 kazandı. Bunu Suadın çok muvaffakiyetli bir oyunla 6/0 ve 6/4 kazandığı iki set takip etti. Sonuncu set, turnuvanın akıbetini tayin edecekti. Vaziyete nazaran Suadın kazanacağı tahmin ediliyordu. Çünkü ilk iki seti kaybettikten sonra Suat çok açılmış ve Şirinyani adeta sönük bir vaziyete sokmuştu. Son setlerdeki muvaffakiyetli oyununu idame etmek şartile Suadın kazanmasına hiçbir sebep yoktu.

Fakat, vaziyet tahmin hilâfına cereyan etti. Şirinyan çok güzel bir oyun oynadı, Suadın da ayni derecede parlak oynamasına rağmen son set ve turnuva 7/5 Şirinyanın lehine bitti.

Çift erkekler:

Finale, Şirinyan, Karakaş çifti ile Suat, Şordvar çifti kalmıştı. Karakaş 4 sette kazandılar: 6/3, 6/4, 0/6, 7/5.

Tek hanımlar:

Finale küçük Grodetski ile Mlle. Pul kalmıştı. Küçük Grodetski 6/1, 6/1 kazandı.

Çift hanımlar:

Finale Pul - Olivari çiftile Grodetski - Kaming çifti kalmıştı. Pul - Olivari çifti kazandı.

Muhtelit:

Finale Şirinyan - Kaming çiftile Bins. Olivari çifti kalmıştı. Şirinyan - Kaming çifti, 7/5, 6/1 kazandı.

Şehir ve memleket haberleri

Gayrimübadiller yarın toplanıyorlar

İkinci tertip bonolar meselesini görüşecekler

Gayrimübadillerden bir kısmı dün Karaköydeki cemiyet binasında hususî surette toplanarak yarın saat ikide Halkevinde yapılacak olan kongre etrafında görüsmüşlerdir.

Söylendiğine göre yarınki kongre müzakeratının sıklet merkezini yeni bonolar meselesi teşkil edecektir. Gayrimübadillerden bir kısmı, hükûmetin ikinci tertip bonoları istihkak bakiyelerine göre bir nisbet dahilinde tevzi etmesini istemektedirler. Diğer bir kısım ise, hükûmetin her gayrimübadilin istihkakını tamamen ve tek bir bono ile karsılamasına taraftar bulunmaktadırlar.

Bu itibarla kongrede yeni bono ihracı hususunda hükûmetten istenecek şeylerin tesbiti mevzuu üzerinde mühim müzakereler olacaktır.

Maliye Vekili evvelce Ankaraya giderek teşebbüsatta bulunan gayrimübadiller heyetine, birinci tertip bonoların tamamen itfasından sonra ikinci tertip bonoların ihracı veya başka bir şekil kabulü mevzuu bahsolabileceğini söylemişti. Verilen malûmata göre birinci tertip bonolar hemen hemen tamamen itfa edilmiş gibidir. Bu itibarla kongrede Ankaraya gönderilmek üzere ikinci bir heyet seçilecektir. Bu heyet hükûmetle gayrimübadil istihkakları için temaslarda bulunacaktır.

Müteferrik

Cevdet Kerim Bey

Halk Fırkası vilâyet idare heyeti reisi Cevdet Kerim Bey dün Ankaraya gitmiştir.

Cumhuriyet bayramı hazırlıkları

Cumhuriyetin onuncu yıldönümünde verilecek konferanslar için dün Halkevinde bir içtima yapılmıştır. Bu içtimada Köprülüzade Mehmet Fuat, Mehmet Emin, Maarif müfettişi Mansur Beylerle diğer bazı zevat bulunmuşlar, İstanbul dahilinde verilecek konferansların adedi, mahalleri ve mevzuları hakkında görüşülmüştür.

Ampul tacirleri ve bayram hazırlıkları

Cumhuriyetin 10 uncu yıldönümünü kutlulamak için yapılacak şenlikler esnasında bütün müessesatı resmiye ve hususiye tenvir edileceği cihetle ampul satan bir kısım tacirlerin şimdiden bilhassa beş ve on mumluk ampulleri ortadan kaldırdıkları, bunların bilâhare bu lâmbaları yüksek fiatla satmak istedikleri anlasılmıştır. Bu harekete mâni olacak tedbirler alınmaktadır.

Kambiyo murakıplgından istifa

Kambiyo murakıplarından Bedri Nedim Bey istifa etmiştir. Yerine bir başka zat tayin edilinciye kadar murakıplık islerine maliye müfettişi İsmail Hakkı Beyin vekâleten bakması kararlaştırılmıştır.

Şehir İşleri

Sinemalar ve belediye

Sinemaların açılma zamanı geldiği cihetle Belediye tarafından bütün sinema sahiplerine tebligat yapılarak yangın tertibatı vücude getirmeleri bildirilmiştir. Kaymakamlıklar tarafından yapılacak teftişler neticesinde bu tertibatı vücude getirmedikleri görülen sinema sahiplerine müsaade verilmiyecektir.

Nişantaşında çocuk bahçesi

Nişantaşı ve civarında oturan halk Belediyeye müracaatle Maçka camii avlusunun Çocuk bahçesi haline getirilmesini istemişlerdir. Bu talep hakkında tetkikat yapılmaktadır.

Vazgeçilen bir karar

Heyeti fenniye şubelerini bir araya toplamak maksadile Fuatpaşa civarındaki Refika Hulûsi Behçet Hanımın evi üç sene müddetle Belediye tarafından kiralanmıştı. Fakat bu evin heyeti fenniyenin sekiz şubesini istiap edemiyeceği anlaşıldığından mukavelenamenin fehsine karar verilmiştir. Bu maksatla iki taraf temasa başlamışlardır.

İstanbul Maliyesinde

Üç aylıklar

Yeni teşkilâta nazaran malmüdürlükleri mütekaidin, eytam ve eramilin üç aylıklarına ait tahsisatı doğrudan doğruya merkezden alacakları için tevziat iki, üç gün daha gecikecektir.

Üniversitede ikmal imtihanları

İmtihanlara 16 eylûlden itibaren başlanacak

Maarif Vekâleti Vekili Doktor Refik Bey dün Üniversiteye giderek ıslahat işlerile mesgul olmuş, bu arada bazı ziyaretleri de kabul etmistir.

Üniversite kadrosunun imtihanlardan evvel tesbiti için azamî gayret sarfedilmektedir.

Fakültelerde ikmal imtihanlarına 16 eylûlden itibaren başlanacaktır.

O zamana kadar bütün fakülteler profesörlerinin tayin edilmeleri lâzım gelmektedir. Profesörlerin tesbiti, fakülte ders programlarının tanzimi işi için de lüzumlu görülmektedir.

Kadroya eski Darülfünun kadrosundan yeni kadroya alınmıyan profesörlerin bazıları da almacaktır.

Nakil isleri bitmek üzere

Hukuk ve Edebiyat fakültelerinin nakil isleri tamamen bitmiştir.

Tıp fakültesinin nakline de devam edilmektedir.

Müsavirlik heyeti dün toplandı

Müsavirlik heyeti dün öğleden sonra Vekil Beyin riyasetinde toplanmış, bu toplantıda fakültelerin teşkilât esasatı ve kadrolar meselesi görüşülmüştür.

İnkılâp filmi

Senarist Zarhi yoldaş senaryoyu getirdi

Zarhi Yoldaş

Sovyet sinema senaristi Zarhi Yoldaşın beraberinde rejisör ve vazıı sahne M. Jotkiviç ile idare müdürü M. Nitkin de bulunmaktadır.

Zarhi Yoldaş dün Üniversiteye gelerek Maarif Vekâleti Vekili Refik Beyi ziyaret etmiş, hazırladığı Türk ve Rus inkılâplarına ait müşterek filmin senaryosunu takdim etmiştir.

Zarhi Yoldaş dün kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

«— Burada çevireceğimiz inkılâp filminin senaryosunu hazırladım. Beraberimdeki arkadaşlarımla birlikte filmi çevirmek üzere İstanbula geldik. Bugün Vekil Beye senaryoyu takdim ettim. Bu snaryo bir heyet tarafından tetkik edilecek ve muvafık görüldüğü takdirde filmin çevrilmesine başlanacaktır.»

Zarhi Yoldaşa şehrimizde bulunan Sovyet konsolosu vekili İstahof Yoldaş ta refakat etmektedir.

Birkaç güne kadar filimde çalışacak Türk artistlerinin seçilmesine başlanacaktır.

Limanda

Tahlisiye idaresinin parası alınıyor

Mülga Tahlisiye idaresine ait olup Osmanlı Bankasında bulunan 250,000 liranın yeni idareye devri takarrür etmiştir. Bu para yakında tahsil edilecek, vaktile iki ay maaş almıyan memurlara da tevziat yapılacaktır.

Vapur kıymetlerine itirazlar başladı

Komisyonun ittifakla karar vermediği anlaşılıyor

Takdiri kıymet komisyonu, tüccar vapurlarına biçtiği kıymetleri alâkadarlara bildirmiş, buna dair raporunu da İktısat Vekâletine göndermişti. Vapur sahipleri tarafından takdir edilen kıymetlere itirazlar başlamıştır. Daha altı günlük itiraz müddeti olmasına rağmen, dün birkaç istida verilmiştir. Bu istidalarda, ekseriyetle nisbetsizlikten bahsedilmekte, meselâ: «falan vapura şu kadar kıymet konduğu halde filân vapura değerinden az baha biçildiği» kaydolunmaktadır.

Diğer taraftan verilen bir habere nazaran, takdiri kıymet komisyonu kararlarını ittifakla vermemiş, komisyonda millî vapurcular namına bulunan murahhaslar (Hüsamettin Beyle, İtalyan Loidinden M. Yonyo) muarız kalmışlardır.

Şirket meclis idaresini teşkil edecek firmalar arasında Alemdarzadelerin de bulunduğu yazılmıstı. Mecliste Alemdarzadeler değil, Kocaeli vapur şirketi namına bir mümessille Yelkenci, Sadıkzade, Naim, Cemal, Tavilzade ve Hantalzadelerden birer mümessil bulunacaktır. Bu mümessiller tayin edilmek üzeredirler.

Verilen malûmata göre Sadıkzadelerin İnönü, Firuzan, Sadıkzade vapurları, esasen yük taşımağa müsait olduklarından, şirketin teşekkülüne kadar şilep olarak kullanılacaklardır.

Maarifte ve Mekteplerde

Liselerde bakalorya imtihanları

Ankara 2 — Lise ve orta mektep - lerde bir dersten üç defa bakalorya imtihanına girip te kazanamıyan 250 talebenin dördüncü defa bakalorya imtihanına girmeleri alâkadarana tebliğ edilmiştir. Bu kararın umumî bir mahiyet alması ve ileride de tatbiki muhtemeldir.

Gazi terbiye enstitüsü kabul imtihanları

Gazi Terbiye Enstitüsünün kayit ve kabul imtihanları evvelki gün ve dün İstanbul Erkek Muallim mektebinde icra edilmiştir. İmtihanlarda enstitü müdürü Halit Ziya Bey de bulunmuştur. İmtihan evrakı Ankarada tetkik edilerek netice bildirilecektir.

Orta tedrisat müdürü Ankaraya gitti

Orta tedrisat umum müdürü Fuat Bey dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Fuat Bey bir hafta kadar Ankarada kalacak, önümüzdeki hafta zarfında tekrar şehrimize gelecektir.

Hususî mektepler için nizamname

Maarif Vekâleti hususî mektepler için yeni bir nizamname yapacaktır. Bu nizamnameye bilhassa hususî mekteplerde tedris alât ve edevatının ve lâboratuvarların tam olarak bulundurulması hakkında ahkâm konacaktır. Müsamere parası toplanması menedilecektir. Talebe ücretleri de Maarif Vekâletinin tesbit edeceği miktarı geçmiyecektir.

Fatih Biçki ve Dikiş mektebi sergisi açıldı

Fatihte Çarşambada Muratmolla mahallesindeki Biçki ve Dikiş mektebinde hazırlanan sergi dün merasimle açılmıştır. Merasimde Fatih Halk Fırkası nahiye müdürü ile Fatih kaymakamlığı nahiye müdürü, malmüdürü, gazeteciler, davetliler hazır bulunmuşlardır.

Sergide talebe hanımların yaptıkları ince ve zevki selim mahsulü elişleri, kadın, erkek elbise ve gömlekleri çok beğenilmiş, mektep müdürü Sabriye, muallim Hayriye Hanımlar tebrik edilmişlerdir.

Halime, Bedriye, Saime, Muhasine, Suhalime, Bedriye, Saime, Muhsine, Suzan, Nadide, Mehpare, Necmiye,, Mümine, Fatma, Halime, Meliha, Mediha, Sabriye, Mahmure, Nuriye ismindeki hanım kızlarımız mezun olmuşlardır.

Siyasî icmal

Avusturya meselesi

Avusturya meselesinin halli için İtalyanın nüfuz ve tesirile yeni bir yol takip olunuyor. Almanyada hâkim olan şimdiki fırkaya, yani millî sosyalistlere göre Avusturya meselesinin halli için bu memleketin Almanya ile birleşmesinden başka bir çare yoktur. Hakikaten Avusturyanın iktısaden kendi başına yaşamakta devam etmesine imkân mevcut değildir. Almanya ise Avusturya için en geniş ve tabiî bir mahreçtir. Bu yüzden sabık Avusturya hükûmeti, Şober kabinesi Almanya ile iktısadî bir birlik itilâfı yapmıştı.

Avusturyanın ahalisi Alman olduğuna ve Her Hitlerin siyasî programının esasi Almanyanın haricindeki Almanları dahi toplamak ve birleştirmek diye tarif edildiğine göre Avusturyanın Almanya ile birleşmesi bir başka noktai nazardan da icap ediyor. Hitler ve fırkası Avusturyayı Almanya ile birleştirmek için herşeyi gözüne aldırmıştır.

Alman Başvekili Fransa ile İngilterenin bu meseleye temas eden müdahalelerini şiddetle reddetmiştir. İtalyanın yaptığı dostane nasihat ve tavsiyeler dahi ayni sebepten tesirsiz ve neticesiz kalmıştır.

Berlindeki teşebbüslerin Fransa diplomasisi hesabına bir hezimetle neticelenip akamete uğraması üzerine Fransa Versay muahedesine istinaden yeni teşebbüslerde bulunmak, bu meyanda Cemiyeti Akvama müracaat etmek istiyor. Her Hitlerin Versay muahedesine istinaden yapılacak teşebbüsleri reddetmekte zerre kadar tereddüt etmiyeceği, Cemiyeti Akvamın velevki müttefikan olsun yapacağı müdahaleyi dahi kabul eylemiyeceği de muhakkaktır. Böyle bir teşebbüs ve müdahale Almanyayı Japonyanın yaptığı gibi büs bütün Cemiyeti Akvamdan ayrılmağa mecbur edecektir.

Fransanın kendi başına yahut müttefiki küçük itilâf devletlerile birlikte yapacağı bir teşebbüs ise Almanya ile harbe kadar gidebilecektir. Almanya hükûmetini Avusturyayı kendisile birleşmek için zorlamaktan menedecek hiçbir kuvvet yoktur.

Bu tehlikeli vaziyet karşısında M. Musolini Avusturyaya komşu devletlerle İtalyanın ve diğer büyük devletlerin iktısadî müsaadeler göstermeleri suretile meseleyi halletmek fikrinde bulunuyor.

İtalya Başvekili bu işte başkalarına nümune olmak üzere M. Dolfüs ile görüşerek bazı vaitlerde bulunmuş, diğer taraftan Fransa ile İngilterenin ve hatta Çekoslovakyanın ayni surette iktısadî müsaadelerde bulunmaları için bu hükûmetlerle müzakereye girişmiştir. M. Musoliniye göre Avusturya, mahsul ve emtiasını İtalya, Fransa ve Çekoslovakyaya serbestçe sürebildiği takdirde iktısadî cihetten Almanyava muhtaç kalmaktan kurtulacaktır. İktısadî cihet halledildikten sonra meselenin ırkî ve sivasî cihetlerinin halli dahi kolaylaşacaktır.

Avusturya meselesinin Avrupada bir harp çıkarmaması için Roma ile Paris, Londra ve Prag arasında bugünlerde çok mühim müzakereler cereyan etmektedir.

MUHARREM FEYZİ

Adliyede ve Mahkemelerde

Mahkemelerin yaz tatili bitiyor

Yaz tatili yapmakta olan mahkemeler tatil müddetini iki güne kadar bitirecek, çarşamba gününden itibaren tekrar faaliyete geçeceklerdir.

Bir rüşvet davası neticelendi

Rüşvet almakla maznun polis İbrahim ve rüsvet vermekle maznun Yakup Efendilerin muhakemelerine dün birinci ceza mahkemesinde devam olunmuştur. Cürüm sabit olduğu cihetle her ikisinin de üçer ay hapislerine, bunlardan polis İbrahim Efendinin ayrıca on lira ağır para cezasile tecziyesine, üç ay müddetle de memuriyetten mahrumiyetine karar verilmiştir.

Vilâyette

Bilecik tahsil müfettişi istiyor

Bilecik vilâyeti İstanbul vilâyetine gönderdiği bir tezkerede 20 ve 25 lira maaşlı tahsil müfettişlikleri münhal olduğundan İstanbulda açıkta kalan âli mektep veya lise mezunlarından istiyenlerin müracaatlerini bildirmiştir.

Mudanya vapur ücretleri indirildi

Bursa (Hususî) — Yalova yolundan İsanbul seyahatinin pek ucuz olmasına mukabil Mudanyadan vapur yolculuğunun pahalı olduğu hakkında vaki müracaatler ve temenniler üzerine İktısat Vekâleti vapur ücretlerini indirmiştir.

Eskiden birinci mevki 300 ken şimdi 250 ye, ikinci mevki 200 kuruşken 150 ye, üçüncü mevki de 110 ken 75 e indirilmiştir.

SON TELGRAFLAR

Fransa meydan okuyor

M. Pol Bonkur «şiddet teşebbüslerine karşı kâfi derecede kuvvetliyiz. Sabrımız zayıf olmamızdan değildir» diyor

Paris 3 (A.A.) — Havas Ajansından: M. Pol Bonkor, bugün Briyanın hatırası namına dikilmiş olan «Hatıra taşı» nın açılma merasiminde bulunmuştur.

Bu taş Briyanın sık sık dinlenmeğe geldiği küçük bir Bretanya limanı olan Trebeurden civarındadır.

M. Pol Bonkur, merasimin hususî olmasına rağmen Briyan namına yapılan heykelin etrafını büyük bir kalabalık bulduğunu kaydetmiş ve demiştir ki:

« — Hudutlarımız yakınına kadar dalgalar gibi gelip çatlıyan tahrikât ile bunun gibi hudutlardan uzak, Bahrimuhit kıyılarında kalabalıkların «sulh» diye haykırışı arasındaki tezadı kaydetmek kolaydır. Eğer sabrımız kendimizi zayif duyduğumuzdan doğmuş olsaydı tehlikeli olurdu. Fakat böyle değildir.

Fransa şiddet teşebbüslerine karşı kâfi derecede kuvvetli olduğunu biliyor. Başvekilin şark müdafaa teşkilâtını sessiz bir surette ziyareti, hiçbirşey yapmasa bile Avrupanın düzeltmesi için elzem olan sulh havasını derin bir surette bozan vaziyetlere yakışan bir cevap oldu.

Fransa, hakkında her ne söylenirse söylensin, bu müdafaa kuvvetlerini teftiş eden hükûmet reisi ile beraberdir.»

M. Pol Bonkur, Briyanın eserinin feyizlerinden bahsetmiş, bunu müteakip şu sözleri söylemiştir:

«— Dörtler misakı da bu eserin devamından başka birşey değildir. Zira son şekli ile Lokarno misakına bağlanmaktadır. Lokarno gibi dörtler misakı da Milleler Cemiyeti çerçevesindedir. Bu dört devlet misakını biz, Milletler Cemiyetinin daimî azaları olan dört büyük devlet arasında bir anlaşma hazırlığı olarak görüyoruz. Bu devletler Milletler Cemiyeti daimî azası sıfatile evvelâ aralarındaki muazzam müşterek menfaatleri tanzim, sonra da aralarında yapacakları anlaşma ile Milletler Cemiyetinin mesaisini bir neticeye bağlamağa yardım edecek vasıtaları hazırlamakla mükelleftirler. hazırlık yapmadan en mühim meseleleri halletmenin kabil olacağını zannetmek Cenevrenin tecrübelerini tanımamak olur.»

Dörtler misakı Briyanın endişelerine hayatî bir noktadan temas ediyor. Hiç kimse Avusturyanın istiklâl lüzumunu onun kadar açıkça söylememiştir. Avusturyanın istiklâline yapılacak her türlü taarruza karşı hiç kimse onun kadar kat'i bir irade göstermemiştir. Kimse onun kadar ağır söz söylememiştir. La Haye davasının çıkarmış olduğu müzakereyi o yapmıştır. Bu davada İtalya ve Çekoslovakya ile beraber Fransanın Avrupa siyasetinin bu esaslı ve devamlı vaziyetinin kat'ileşmesini istediği ve buna da muvaffak olduğu hatırlardadır.»

M. Pol Bonkur, orta Avrupa devletleri için, arazi talepleri ve siyasî mücadelelerle karıştırılmamak şartile serbest iktısadî anlaşmalarla muvazene ve mahreç temin edilmesi lüzumunu hatırlatmıştır.

Almanyada harp hazırlıkları

Londra 3 (A.A.) — People gazetesi, Berlin muhabirinden aldığı bir mektubu neşrediyor. Muhabir, Almanyanın harp hazırlıkları yaptığına kanaat getirmiştir. Mektupta diyor ki:

Milletler Cemiyetinin haberi olmadan gizli olarak toplar, gülleler, fişekler, tanklar, tayyareler, boğucu gazler yapılmaktadır.

Maksat, Polonya koridoru ile Sarre havzasının ilhakıdır.

Sandey Kronikl gazetesi de şunları yazıyor:

« — Hükûmetler, Almanyanın gizli hazırlıkları hakkında, Cenevrede silâhları bırakma konferansı toplandığı vakit meseleyi ortaya koyacak kadar malûmat sahibidirler.»

Bu gazete, mevcut muahedeler ahkâmına uygun olmıyan bazı hazırlıkları saymakta, bunların İngiliz efkârı umumiyesini ciddî suretle mesgul ettiğini ilâve etmektedir.

Yunan nazırlarının Ankara seyahati

Yunan Sefiri dün Atinadan geldi

Atina 3 (Hususî) — Türkiye sefiri Enis Bey, bugün Başvekil M. Çaldarisi ziyaret edecek, Türkiye hükûmetinin Yunan Başvekilinin ve hükûmet ricalinin Ankarada yapacakları mülâkatlarda mevzuu bahsedilecek hususat hakkındaki noktai nazarını bildirecek, İsmet Paşa Hazretlerinin bu ziyaretten dolayı pek memnun olduğunu söyliyecektir.

Yunanistanın Ankara sefiri, Sakelaropulos dün İstanbula hareket etmiştir. Sefir, M. Çaldarise İstanbuldan Ankaraya kadar refakat edecektir.

Sakelaropulos geldi

Yunanistanın Ankara sefiri M. Sakelaropulos, Stella d'Italia vapurile dün akşam şehrimize gelmiştir.

İstokholm maslahatgüzarımız

Ankara 3 (Telefonla) — İstokholm maslahatgüzarı Ragıp Raif Bey elçi ünvanile İsveç, Norveç, Finlandiya ve Danimarka hükûmetleri reislerine itimatnamesini takdime memur edilmiştir.

Kontenjan kararnamesine zeyl

Ankara 3 (Telefonla) — 23/5/933 tarih ve 14431 numaralı kontenjan kararnamesine bir ilâve yapılmıştır. 14431 numaralı kararnameye birleşik (M) listesinde İsveçe ayrılan kontenjanlara ilâveten B 549 pozisyonuna 300,000 kilo, B 552 pozisyonuna 20,000 kilo verilmesi kararlaştırılmıştır.

Cumhuriyet bayramı ve halk destanları

Ankara 3 (Telefonla) — Cumhuriyet bayramı için memleketin muhtelif yerlerindeki halk şairlerine halk destanları yazdırılmış ve bu destanlar komisyona gelmiştir.

Yeni posta pulları

Ankara 3 (Telefonla) — Cumhuriyet bayramı münasebetile Posta İdaresi tarafından çıkarılacak pulların şekli takarrür etmiştir. Pullar üç nevi olacaktır. Bunlardan birinde Gazi Hazretlerinin Bursadaki nutukları esnasında çekilen resimleri bulunacaktır.

Fırka mensupları için rozet

Ankara 3 (Telefonla) — Halk Fırkası kendi azaları için yeni bir rozet hazırlamıştır. Bu rozet, Fırkanın 6 umdesini temsil eden 6 oktan ibarettir.

Nazi kongresi

Nutuklar söyleniyor, resmi geçitler yapılıyor

Paris 3 (A.A.) — Nürnbergden bildiriliyor: Görülen üniformaların çokluğu, cephe gerisinde bir sefer hissini veriyor. Filhakika Hitler, Goering Rust, Goebbels, Frick ve rejimin bütün yüksek memurları da dahil olduğu halde herkes üniformalıdır.

Sokaklarda uzun aksakallı hücum kıt'ası efradile kısa pantolonlu 10 yaşlarında üniformalı çocuklar, ve koyu renkte tuvaletler giyinmiş genç kızlar ve hatta yaşlı kadınlar görülmektedir.

Bu koyu renkli kalabalık ortasında sivil gezen Von Papen ile Von Neurath biraz hayreti mucip oluyorlar.

Fırka erkânıharbiyesi büyük bir otelde oturuyor. Prens Auguste Guillaume da üniforma ile gezmektedir. Arasıra da ecnebi üniformalar görünüyor. Bunlar İngiliz, İskandinavya, Rus ve hatta Bulgar faşistleridir.

Düu bir sahaya sıkışmış 80,000 kişi bir ordu gibi manevralar yapıyorlardı.

Öğleden sonra 10 yaşından 15 yaşına kadar olan gençlerden, daha sonra da 15 yaşından 20 yaşına kadar olan gençlerden mürekkep kıt'alar manevra yapmışlardır. Hepsi Başvekili alkışlamışlardır.

Akşam üzeri şehir haricinde büyük bir halk bayramı yapıldı. Havaî fişekler atılarak milis mızıkaları konserler verdi.

Paris 3 (A.A.) — Berlinden bildiriliyor:

Nürnberg kongresinin bütün hatipleri ırk meselesinden bahsederek bugünkü hükûmetin buna vermiş olduğu ehemmiyeti kaydediyorlar.

Dün nutuk söyliyen M. Rosenberg bu mesele üzerinde uzun uzadıya durdu ve bazı ecnebi gruplar tarafından yapılan boykotajın dünya karışıklığını artırmaktan başka bir şeye yaramıyacağını bildirdi.

M. Rosenbergden sonra M. Goebbels söz alarak Almanyanın Yahudi meselesini namuskârane bir şekilde hallettiğini teyit etti ve Yahudiliğin, dünyada, herkes için zararlı olacak bir münakaşa açmak istediğini ilâve etti.

Her iki hatip te müsavat tezini ileri sürerek bir kere daha Versailles muahedesi aleyhinde bulundu.

İtalyan-Rus misakı

İtalyan gazeteleri misak için neler yazıyorlar?

Roma 3 (A.A.) — Messagero gazetesi, İtalya - Sovyet dostluk misakının imzalanması için bir makale yazmakta, bu misakı «senenin en mühim siyasi hâdisesi ve Avrupanın yeniden doğuşunda kat'i bir adım» olarak tavsif etmektedir.

Gazete, fikriyat cihetinden iki millet arasında bir uçurum olmasına rağmen her iki memleketin iktısadi bünyeleri birbirlerini tamamladığı için beynelmilel sahada pek az millete nasip olabilir bir şekilde anlaştıklarını yazmaktadır. İtalyanın iptidaî maddelere ihtiyacı vardır, halbuki Rusya da birçok işlenmiş maddeleri alabilir.

Bu gazete, M. Musolininin iktidara geçer geçmez Sovyet Rusya ile tabiî münasebet tesisini istediğini hatırlatıyor. Fakat son zamanlara kadar bir yakınlık yapmak müşküldü, zira her iki tarafı batıl fikirler menediyordu.

Hatta bu cihetten bile Roma misakı gayet mühim bir merhale teşkil eder. Nihayet, bu misak, Rusyanın garp hayatından uzak kalmamak iradesini ispat ederek Avrupa devletlerile başka misaklar yapacağını gösteriyor.

Tayinler devam ediyor

İstanbulun yeni maliye teşkilâtında vazife almıyan memurların isimleri

Istanbulun yeni maliye teşkilâtındaki münhallere yüksek mektep ve lise mezunlarının tayinleri devam etmektedir.

Murakıplardan İstanbulda bulunanlar ile tahakkuk ve tahsil müdürleri dün eski Defterdarlık binasında Maliye Vekâleti Varidat müdiri umumisi Cezmi Beyin riyasetinde toplanarak yeni teşkilâtın faaliyetine ait hususat hakkında görüşmüşlerdir.

Üsküdar tahsil müdürlüğü kalemine Üsküdar Malmüdürlüğü tahsilât memurlarından Saim, Fener tahsil memuru Ali Hikmet, Kadıköy tahsil kâtibi Nuri Beylerle Kadıköy tahsil memurlarından Münire Hanım tayin edilmişler ve kalem kadrosu ikmal edilmiştir.

Yeniden 50 kişi tayin edildi

Dün münhal tahakkuk memurluklarile muavinliklere âli mektep ve lise mezunlarından elli kişi daha tayin edilmiş, keyfiyet alâkadarlara bildirilmiştir.

Kimler açıkta kaldı?

Yeni kadroda vazife almıyan tahsil memurları şunlardır:

Fahri İlyas (Feriköy), Murat (Kulekapı), Süreyya (Hasköy), Hayrettin (Edirnekapı), Sedat (Küçükpazar), Abdülhalim (Kadıköy), Aziz Mazhar (Büyükdere), Mehmet (Kumkapı), Rifat (Divanyolu), Mehmet Tevfik (Beylerbeyi), Süleyman Suphi (Beşiktaş), Fahrettin (Kanlıca), İhsan (Çarşı) Beyler.

Yeni maliye teşkilâtında seyyar tahsil ve tahakkuk şubeleri de lâğvedilmiştir. Kadroda vazife almıyan tahsil memurları şunlardır:

Osman Nuri, Ahmet, Süleyman, İsmail Hakkı, Hâdi, Refik, Hacı Hakkı, Abdürrezak Beyler.

Yeni kadroda vazife almıyan tahsil muavinleri şunlardır.

Kadri (Aksaray), Mehmet Süreyya (Yenicami), Bedri (Kasımpaşa), Zekeriyya (Arnavutköy), Behçet (Feriköy), Yakup (Hocapaşa), Mehmet İbrahim (Galata), Cevdet (Şehzadebaşı), Suat (Eminönü), Nuri (Şehremini), Faik (Erenköy), İsmail Hakkı (Beşiktaş), Fethi (Büyükdere), Cevat (Taksim), Cemal (Üsküdar), Hasan Fehmi (Hasköy) Beyler.

Yeni kadroda vazife almıyan veznedarlar şunlardır:

Kemal (Aksaray), Süreyya (Yenicami), Sami (Fener), Nuri (Taksim), Baki (Büyükdere), Saim (Tarlabaşı), Bahri (Altunizade), Niyazi (Kamerhatun), Hulûsi (Galatasaray), Remzi (Tarlabaşı), Salâhattin (Galatasaray), Lûtfi (Fatih), Ömer Nuri (Çarşı), Neş'et (Erenköy), Ziya (Edirnekapı) Beyler.

Yeni kadroda vazife almıyan icra memurları şunlardır:

Refik (Fatih), Cahit (Beyoğlu),

Istanbul Tahsil müdürlüğüne tayin olunan ve işe başlıyan Şefik Bey

Yeni tahakkuk muavinlerinden Mülkiye mektebi ve Robert Kollej mezunu Madelet Hanım

İhsan Hilmi (Eminönü), Hasan Hüsnü (Üsküdar) Beyler.

Yeni kadroda vazife almıyan tahsil kâtipleri şunlardır:

Şevket (Kamerhatun), Mehmet İzzet (Feriköy), Şaban Fevzi (Yenicami), Mehmet Emin (Divanyolu), Yaşar (Tarlabaşı), Mustafa Fazıl (Arnavutköy), Esat (Kulekapı), Yusuf Ziya (Kasımpaşa), Hasan Hayri (Çarşı), Saim (Mercan), Adil (Erenköy), Şakir (Erenköy), Remzi (Üsküdar), Cemal (Üsküdar), Avni (Emirgân), Cemil (Büyükdere), Cemil (Kulekapı), Şükrü (Yenicami), Lûtfi (Şehremini) Beyler.

Yeni kadroda vazife almıyan tahsil tebliğ memurları şunlardır:

Osman Nuri (Galata), Kenan (Galata), Mehmet Ali (Kulekapı), Ali Rıza (Kulekapı), Rıdvan (Galatasaray), Ali Rıza (Galatasaray), Bayram (Kasımpaşa), Kenan (Kasımpaşa), Ahmet (Taksim), Kadri (Tarlabaşı), Salim (Tarlabaşı), Fazlı (Hasköy), Celâl (Hasköy), Adnan (Aksaray), İhsan (Fatih), İbrahim (Edirnekapı), Naci (Fener), Hulûsi (Şehremini), Mehmet Sani (Kadıköy), Mehmet (Altunizade), Ömer Nevres (Beylerbeyi), Nazmi (Beşiktaş), Rüştü (Emirgân), İrfan (Kumkapı), Ali (Kumkapı), Şevki (Küçükpazar), Remzi (Küçükpazar), Sami (Küçükpazar), Besim (Yenicami), Fahamettin (Erenköy), Nesip (Şehzadebaşı), Mehmet (K. Mustafapaşa), Cemil (Büyükdere), Şevket (Büyükdere), Süleyman (Erenköy), Mustafa (Erenköy), Mustafa (Erenköy), Ferit (Eminönü) Beyler.

Yeni kadroda vazife almıyan tebliğ memurları şunlardır:

Hüsnü (Fatih), Kenan (Beyoğlu), Cevdet Niyazi (Beyoğlu), Lûtfi (Beyoğlu), Hasan (Arnavutköy), Halit (Hocapaşa), Hasan (Edirnekapı) Beylerle Büyükdere tebliğ memuru Halime Hanım.

Mahkûm olan kaçakçılar

Muğla 3 (A.A.) — İhtısas mahkemesi sigara kaçakçılığı yapan Muğlanın Pisi köyünden İbrahimin iki sene hapis ve iki sene de sürgün edilmesine, kaçak çakmak ve çakmaktaşı satan Bodrumlu Yusuf ve Mustafanın altışar ay hapislerine ve naktî cezalanmasına ve hapisane - de esrar satan bir mahkûmun cezasının 12,5 tan 13,5 sene ağır hapse çıkarılmasına karar vermiştir.

Vazifesini yapmıyan gümrük memuru

Muğla 3 (A.A.) — Bir İtalyan kayığında manifesto harici 12 kalem eşyayı ele geçirdikten sonra kaptan ve kayığı serbest bırakan ve bu suretle takip ve tahkik vazifelerini suiistimalden suçlu Marmaris gümrük kumandanı Sadettin Bey İhtısas mahkemesine verilmiştir.

Kasırganın tahribatı

Nassau 3 (A.A.) — Bahamasa perşembe günü inmiş olan kasırga, birçok kazaya ve zarara sebep olmuştur. 5 ölü ve 10 yaralı olduğu söyleniyor.

Kasırga Nassau şehrine uğramıştır.

La Havane 3 (A.A.) — Sagula Grande şehrinde kasırga neticesinde 8 kişi ölmüş, 200 kişi yaralanmış ve 300 ev yıkılmıştır.

Maden ocağında iştial

Metz 3 (A. A.) — Bir maden ocağında bir iştial olmuş, 4 kişi ölmüş, 9 kişi yaralanmıştır.

Bir otomobil faciası

Dijon 3 (A.A.) — Nuits - Saint - Georges civarında bir tren geçidinde 90 kilometre ile giden bir tren içinde baba, anne, beş çocuk ve bir genç hizmetçiden mürekkep bir aile olan bir otomobile çarpmıştır. Otomobildekilerin hepsi ölmüşlerdir. Çoçuklardan en büyüğü 12 yaşında idi.

Bana kalırsa

Bu limana ne lâzım?

Kaç yıldır İstanbul limanı hakkında kime fikrini sorsam, bir kelimeden ibaret şu cevabı alırım: «Ölüyor.»

Sebep? O da iki kelimeden ibaret: «Pahalılık ve idaresizlik.»

Pahalılık, çünkü bizim liman ücretlerimiz, rakip liman tarifelerinin üç dörtmislidir; idaresizlik, çünkü İstanbul sularında ecnebi gemilerinin uğradıkları zorluklar ikide bir gazetelerimizin şikâyet ve mizah mevzularını teşkil eder.

İş besbellidir. Hık, mık yok. Üç dört yıldır bu liman için pek çok yazı yazdığımı hatırlıyorum. Dünkü de dahil olduğu halde Abidin Daverin, Cumhuriyetin ve öteki gazetelerin şimdiye kadar nesrettikleri yazıların mürekkebi Marmaradenizini siyaha boyamağa kâfidir. Fakat, anlaşılıyor ki, limanda beş mavna ile altı salapurya kalmıcıya kadar bekliyeceğiz. Beynelmilel deniz ticaretini gücendiren, hatta korkutan bu liman, sığınılacak değil, uzaktan merhaba diyip önünden kaçılacak bir yer olmuştur. Yeniden rapor tanzim olunuyormuş. Ne raporu beyefendi hazretleri?.. İllet meydanda!. Bu limana rapor değil, vapur lâzım, vapur!

PEYAMİ SAFA

M. Heryonun Moskovadaki tetkikatı

Moskova 3 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: M. Heryo ve arkadaşları dün İhtil müzesini ziyaret etmişlerdir. Müze müdürü M. Şestakof, eski Fransız Başvekilini selâmlamış ve söylediği nutukta Rus amelesinin istibdada karşı yaptığı mücadelede Fransız ihtilâli esnasında halk kütlelerinin mücadelesinden ve Fransada 1830 ve 1848 tarihlerinde cereyan eden vakalardan mülhem olduğunu kaydetmiştir.

M. Heryo, buna şu nutukla cevap vermiştir:

« — Arkadaşlarım ve ben Fransız tarihinin merhalelerini teşkil eden büyük ihtilâller silsilesini unutmadım. Bunun içindir ki istibdada karşı sarfettiğiniz mesaiyi derin ve samimî bir alâka ile takip ediyorum. İki büyük millet arasındaki dostluğu bütün sahalarda kuvvetlendirmeği kendim için gaye ediniyorum.»

M. Litvinof, M. Heryonun şerefine bir öğle ziyafeti vermiş, akşamleyin de bir resmi kabul tertip etmiştir.

Moskova 3 (A.A.) — Tas ajansından: M. Molotof, M. Heryo ve M. Alfandı kabul etmiştir.

Bulgar Kralı Paristen Londraya gitti

Paris 3 (A. A.) — Bulgar Kralı ve Kraliçesi saat 12,10 da sürat trenile Londraya hareket etmişlerdir.

Feci bir yangın

Kristianstad 3 (A.A.) — Bir kulübe yanmış, içinde bulunan 4 yaşından 14 yaşına kadar olan 6 kardeş te yanmıştır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

ÇANAKKALE
Şehitlerini taziz
7 EYLUL
GÜLCEMAL VAPURİLE

Tefrika: 37 — *SERVER BEDİ*

Sabahsız Geceler

— Deme öyle.

— Bak bana Fatma kadın. Ayşe misin, Fatma mısın, nesin, beni dinle. Hanım valdeye git söyle. Biraz limon koklasın, buraya gelsin. Benim ona diyeceklerim var. Aceledir. Bunları söylemezsem şuradan şuraya bir adım atmam. O benim inadımı bilir. Sonra o kepçe kulağa da haber ver, bu gece gözüme hiç görünmesin, beynini zımbalarım ha!.. İşte o kadar.

Salihin tavırlarında öyle kestirip atan bir sertlik vardı ki hizmetçi ümidini keserek dışarı çıktı.

Beş dakika sonra hizmetçi kadın gene geldi, Salihe yaklaşmıyarak, uzaktan:

— Gelecek, dedi, gelecek, biraz bekle!

Sonra salonun kapılarını iyice kapayarak çıktı. Salih bekliyordu, fakat içini sıkıntı basmıştı. Büyük adımlarla dolaşmağa, ıslık çalmağa başladı. Canı o kadar sıkılıyordu ki anasını beklemeden çıkıp gitmeği bile düşündü. Kendi kendine: «Ne oluyorsun be hırt! Beş dakika sabrın yok mu?» diyerek bekledi. Saati yoktu ama, beş dakika değil, yirmi beş dakika bile beklediğini anlıyordu. Kapıdan dışarıya başını uzattı ve etrafı dinledi. Apartıma - nın içinde tıs yoktu. Canı büsbütün sıkıldı. Böyle giderse delice hareketler yapmağa mecbur olacağını hissediyordu.

Tekrar gelip bir koltuğa oturdu. Ayaklarını sinirli sinirli yere vuruyordu.

Dışarı kapının açılıp kapanmasına benzer bir gürültü işitti. Sofada ayak sesleri. Nihayet salon kapısı da açıldı ve içeriye anası yerine doktor Macitle bir polis girmişti.

Salih bunları görünce o kadar şaşırdı ki bir müdafaa hareketi yapmak ister gibi ayağa kalktı. Fakat, ötedenberi, hele son günlerde, polis üniformasından gözü çok yıldığı için olduğu yerde saplanıp kalmıştı.

İkisi de sessizce ve ağır ağır ona doğru yaklaştılar. Doktor ağzını açıp bir kelime söylememişti. Polisin ağzından bir tek ses çıktı:

— Yürü!

Salih, bu sefer, korkudan ziyade öfke ile titremeğe başlamıştı. Kaşlarını çattı, ellerini arkasına koydu, bir ayağını ileriye basarak vücudünü sarkıttı ve sordu:

— Nereye?

Polis Salihin kolunu tutarak cevap verdi:

— Yürü de dışarıda konuşuruz!

Salih kolunu polisin elinden kolayca kurtararak:

— Baksana bana ağabey, dedi, bilmediğin işe karışma! Burada, cani, hırsız yok!

Sonra elini polisin omuzlarına götürerek:

— Gözünü aç, dedi, yanlış bir iş yaparsan adamın üniformalarını sökerler. Ne diye beni tutmak istiyorsun, para mı çaldık, adam mı vurduk?

Polis elini gene Salihin koluna doğru götürüyordu, serseri bir silkinişte memurun elini savdı.

Polis dedi ki:

— Haydi, yürü de sokakta konuşuruz.

— Benim seninle işim yok. Burası anamın evi. Onunla konuşmağa geldim.

— Başka gün konuşursun, gecenin bu vaktinde olmaz.

— Orası senin üstüne vazife değil... Ne vakit istersem gelir konuşurum. Kanunda ana oğul şu saatte konuşur diye bir lâkırdı var mı?

— Yok ama senin de ortalığı birbirine katmağa, anani hasta etmeğe hakkın yok!

— Ortalığı birbirine kattığım vakit sen burada mıydın ağabey? Görmediğin şeye ne inanıyorsun? Ben kimseye birşey yapmadım, misafirlerin canı sıkılmış, savuştular. Anama gelince... Sen bu nazenin - lerin de ufak şeylerde ayılıp bayıldıklarını bilmez misin? Bu kadar senelik memursun. Hepsi karı cilvesi...

Polis düşündü. Salih, fevkalâde olarak, o kadar tertipli lâf söyledi ki memur, doktorun yüzüne baktı.

Macit Bey dedi ki:

— Burası anasının değil, benim evim.

Salih doktorun yüzüne tükürür gibi nefretle cevap verdi:

— Sus ulan hıyar azmanı! Anamı çöp tenekesinden almadın ya... Birlik olup bir ev açmışsınız... Karı koca ayrılmadan malları bir sayılır...

Memur çekilir gibi bir hareket yaptı ve doktora dedi ki:

— Aile meselesidir. Fazla karışamayız. Cebre müracaat etmeğe salâhiyetim yoktur. Ortada bir tecavüz vuku bulursa bize haber verirsiniz. Fakat efendi, evlâttır, validesile müstacel bir keyfiyeti müzakereye geldiğini ifade ediyor, hakkıdır. Ortada bir cürüm yoktur.

Salih bağırdı:

— Yaşşa be memur ağabey!.. Gördün mü kanun, insaniyetlik bilen adamı?.. Yaşşa be!..

Doktor memura sordu:

— Hiçbir muamele yapmadan gidiyor musun?

— Çare yok beyim... Ailevî meseledir, efendi aile efradındandır, aradaki ihtilâfın halli bize düşmez, bir cürüm ve tecavüz olmadıkça biz karışmayız.

Salih bir kahkaha atarak doktora dedi ki:

— Hah!.. Anladın mı şimdi?.. Efendi gitsin, evire çevire ben sana bir bahçıvan dayağı çekeyim, ondan sonra kendi ayağımla, güle güle karakola giderim!

(Mabadi var)

EN ESKİ MEDENİYETLER

Milâttan 3000 sene evvel Fizanda yasıyan Garamanlar

Alman âlimi Frobeninsin tetkikleri burada çok medenî bir kavmin yaşadığını meydana çıkardı

— 1 —

Alman âlimi profesör Frobenins insanlığın ilk, yahut ön san'at tarihini araştırmak üzere geçen sene Afrikada bir seyahat yaptı. Daha evvelce ayni maksat için cenubu garbî Avrupada Büyüksahra ve Nübi çöllerile cenubî Afrikada araştırmalar yapılmıştı. Bu ilk san'at eserleri, görünüşe bakılırsa, Avrupada, son glasiyal devrin nihayetlerine erebilmektedir. Bundan sonra bu eser ortadan kalkmıştır. Halbuki ayni eserler Afrikada devam ederek tarihî devrin başladığı takriben Milâttan evvel 3000 senelerine, hatta kısmen etnografik olarak zamanımıza kadar uzamaktadır. Şu suretle bugün, bu san'at şekillerinin esasını teşkil eden ruhî âmiller henüz Afrikada yaşamakta olan medeniyetin tarzından anlaşılabilmektedir.

Medenî morfolojik temeltaşının kurulması için geregi olan etnografik, poligrafik araştırmalar 1912 senesinde zenci memleketlerinde nihayete ermiş sayılıyordu. Yalnız Fizan alanı (saha) araştırılmamıtı. Işte profesör Frobenins burasını hedef edinmişti.

Trablusgarbin 600 kilometre cenubunda Murzukla Gath arasında 240 kilometre süren Alanın, bugünkü manzarasını gören bir fani -tıpkı Orta Asyada olduğu gibi- burada vaktile bir çok ırmakların aktığını, insanların çok kesif olarak oturduklarını, bugün bile hayret ve takdirle karşılanan bir medeniyetin yaşamış olduğunu kavrıyamaz. Çünkü bugün burası kurak ve kızgın bir çöldür. Buralarda vaktile ırmakların aktığı küçük göllerden, oyuntulardan, kayalardaki ancak böyle sulak yerde yaşıyabilcek, manda nev'i resimlerinden açıkça anlaşılmaktadır.

Işte profesör Frobenins burada bulduğu medeniyete (Garaman medeniyeti) ve bu medeniyeti kuranlara da (Garamanlar) demektedir.

Profesörün bu keşfini anlatan yazılarında ve konferanslarında Garamanlardan bahsetmezden evvel garnlilerin medeniyet tarihi hakkındaki garip düşüncelerini anlatışı dikkate değer:

«Bizim medeniyetimizin menşei hakkındaki tarihî düşünüşümüz hem zaman hem de mekân itibarile tahdit edilmiştir. Hissî ve amiyane bir surette Yunanistan ve Roma ile, tarihî alanın (saha) yakınlığı gibi, sıkı bir karabet tasavvur edilir. Garbî Asya, Mısır ve Afrika, hıristiyanlığın vatanı bizim için ancak şarktır. Yani bizim dünyamızın öbür tarafıdır. Şu suretle medeniyet tarihinde bu yerler hariç bırakılmak istenir. Bu hal o derece tabiî bir şekil almıştır ki biz kendimizi ön Yunanlılığın düşünüş tarzı ilmine konarak, daha eski bir medeniyet cercevesinin bulunduğunu ve bunun Akdeniz milletleri olduğunu, Şimalî Afrikayı da içine aldığını düşünmek hic te basit bir iş olmuyor.

Şimalî Afrika ile rabıtayı bildiren birçok mitolojik rivayetler, medenî münasebatın sıkı olduğunu göstermektedir. Fakat: bu revabıtı gösteren elemanlar yazık ki çok defa bir yıldırım süratile ışık saçarak geciyorlar. Bu mitolojilerin özü araştırılarak Yunan göçümünden evvelki devreye, yani medeniyet çevresinin Şimalî Afrikayı da içerisine aldığı Ege medeniyeti zamanına çıkılınca bu devrin mitolojik bakiyelerinin miras olarak, tabiatile harabe halinde Yunanlılığa geçtiğini görüyoruz. Meselâ: Titanların, Kronosların, Gorgonların, Amazonların yurtları hakkında bize intikal eden malûmat bu tertip bakiyelerindendir.» Dedikten sonra Garamanlara geçiyor.

Garamanların Afrikada yerleşmiş oldukları hakkında malûmat olduğu gibi, Afrikaya göçtükleri yahut oraya getirildikleri hakkında da malûmat vardır. Daha Herodot, Afrikanın Trablus içellerinde fevkalâde kuvvetli ve çiftçi bir kavmin yaşamakta olduğunu, garip bir sığır cinsi yetiştirdiklerini, mağaralarda yaşıyan av hayvanlarını dört koşulu arabalarla avladıklarını anlatıyor.

Fakat bu Garamanlar Yunanlılıktan evvelki akvamın büyük bir ekseriyeti gibi, Avrupanın görünüş çevresinde bir şimşek parıltısı gibi çakıp kaybolmuş değildirler. Bilâkis Milâttan evvel 20 senesinde Roma kumandanlarından (Lucius Balbus Gaditanus) Garamanların hükûmet merkezini zaptetmiş ve bu zaferi için kendisine alkış olmak üzere bir istikbsl yapılmıştır. Böylece Garaman eli Roma eyaleti olmuştu. Romanın ... ka Afrikaya doğru uzayan kola zincirinin bugünkü Djermada bakiyeleri kalmıştır.

Diğer bütün Libi oturkanları (sekenesi) gibi Garamanlar da, güzelliğile etrafı kendine çeken cenuba, Sudana göçmek isterlerdi. Çölün sert yaşayışı yüzünden gövdece güçlü olan Libyalılar, bahçe ve tarla işliyerek yaşıyan yumuşak yaratılışlı Sudanlılara akın ya parak meşru (mukaddes) hükümdarlarını alasağı eder, yerine cebbar bir derebevini çıkarırlardı. Bu fatihler meyanında Garamanlar da bulunuyordu. Orta devrin başlarında, sahranın cenup kenarında hâkim unsur olarak yaşıyorlardı. Bunlar daha bugün bile esasen Sudanca olmıyan yaşayış tarzlarile varlıkları idame etmektedirler.

Garaman halkı şu sınıflara ayrılmıstır: Sipahiler, saz şairleri, sınaat erbabı ve köylüler. Bunların muhkem şehirleri vardır. Vaktile bu şehirler takdis edilmişlerdi. Garamanların bariz mahsusatı sunlardır: Sığırlar mukaddestir. Vaktile Türklerde merasimde kullanılan tuğ süslerinin skiden, Orta Asyada yaşıyan bir sığır nev'inin kuyruğu olusu dikkate değer. Yıldızlar, sayılı sembolik kıymeti haizdirler. En iyi kandan bir bakire kurban edilirdi.

Bundan başka Garamanlar mezarlarını abide tarzında yaparlardı ki daha orta devirde ilk Arap tetkikatı yapan Les Africanus zamanında ayni tarz devam etmekte idi. Çok defa devasa büyük olup içi ahşap ve tuğla ile örülmüş olan bu mezarların daha bugün Nigerin bevaz sahili üzerinde kırmızı bir baş gibi yükselen harabelerine tesadüf edilir.

Son olmak üzere Garamanların eski kahramanlık türkülerinden, destanlarından ibaret bir hazineleri var ki bu türküler daha son zamanlara kadar -tıpkı bugün Anadoluda olduğu gibi- mesleki saz şairleri tarafından beslenir ve taşınabilirdi. Bunları profesör Frobennis toplayıp (Atlantis Anogabe) eserinin altıncı cildinde neşretmiştir.

Profesör bu destanların saz sairleri üslûbunun simalî menabie ait olabileceklerini, Erythräe, Athiope ve Libi medeniyetlerinin Sudanda yerleşmesinden çıktığını söylüyor. Bunlardan Fizan Garamanlarına ait olanlarını ayırdetmek bugünkü gençliğin millî ve medenî vazifesidir. Fakat bu ancak yerinde, iğne ile kuyu kazarak olabilir.

Dil doktoru
ŞÜKRÜ

İktısat Vekili ne zaman geliyor?

İktısat Vekâletinin yeni teşkilât lâyihası

İktısat Vekili Mahmut Celâl Beyin, bu ayın 4 ünde şehrimizde bulunacağı evvelce yazılmıştı. Halbuki, düne kadar, şehrimizdeki alâkadar devaire, Celâl Beyin avdeti gününe dair bir haber gelmemiştir. Maamafih Celâl Bey hafta sonunda beklenmektedir.

Yeni teşkilât kanunu

İktısat Vekâletinin yeni teşkilât lâyihası da Vekil Beyin avdetinden sonra hazırlanacaktır. Maamafih Vekâletçe, Celâl Beyin tetkikine arzedilmek üzere şimdiden bazı esaslar tesbit edilmiştir.

Teskilât kanununda memleketimizin yeniden iktısadî mıntakalara taksimine dair hükümler de bulunacaktır.

Diğer taraftan Anadoludaki ticaret odalarının canlandırılması meselesi de nazarı dikkate alınacaktır.

İhracat Ofisinin nakli ve muhtelif sehirlerde baslıca ihracat mahsullerimizle ayrı ayrı alâkadar olacak ofisler teşkili isi de bu arada hallolunacaktır.

Gençlik teşkilâtı

Fırka İdare Heyeti dün mühim bir içtima yaptı

Ankara 3 (A. A.) — C. H. Fırkası Umumî İdare heyeti bugün toplanmış ve yapılması düşünülen «gençlik teşkilâtı» üzerinde umumî müzakereye başlamıştır.

Bu mevzuda buna benzer teşkilâtı tetkik etmiş olan eski umumî idare heyeti azası Bolu meb'usu Hasan Cemil Beyle İdman Cemiyetleri ittifakı reisi Erzurum meb'usu Aziz ve Ankara Halkevi reisi Erzurum meb'usu Nafi Atuf Beyler de müzakerede hazır bulunmuşlardır.

Gelecek içtimalarda müzakerelere devam olunacaktır.

Bu nasıl ana

Bursa (Hususî) — Hasanağa köyünden bir hanım, doğurduğu çocuğu cinler çarpmış diye okutmağa götürürken yolda kafasını bir söğüt ağacına çarparak öldürmüş ve bir dereye bırakmıştır. Bunu öğrenen köy muhtarı jandarmayı haberdar ederek bu kadını yakalatmış; Adliyece isticvap olunan kadın «çocuğunu öldüğü için dereye bıraktığını» söylemiştir. Bunun üzerine çocuk, bırakıldığı yerde sağ olarak bulunmuş fakat kadın «çocuğumu düşürdüğüm için öldü zannile gömdüm» iddiasında bulunduğundan ve bunun da bir suç teşkil etmediği görüldüğünden çocuğile beraber kendisi serbest bırakılmıştır. Lâkin bu sefer kadın çocuğunu köye götürürken yolda boğazını sıkıp öldürmüş, bilâhare kendisi de tevkif olunmuştur.

Musa

Atletizm heyetinin tebliği

Atletizm heyetinden:

İstanbul mıntakası atletizm şampiyonasına iştirak decek kulüpler atletlerinin mıntaka sicil numara ve babalarının isimlerile hangi müsabakalara girecekelerini müş'ir listenin 9/9/933 cumartesi günü öğleye kadar heyetimize göndermeleri aksi takdirde müsabakaya iştirak haklarını kaybedecekleri tebliğ olunur.

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesinden:

Galatada Fermenecilerde Şirketi Hayriye idaresinde odacı iken vefat eden İranlı Hüseyin Ağanın terekesine mahkemece vazıyet edilmiştir. İlân tarihinden itibaren alacaklı ve verecekli lerin bir ay ve mirasçılarının üç ay zarfında Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesine müracaatleri lüzumu ilân olunur. (6987)

Üsküdar 2 inci sulh hukuk mahkemesinden:

Beylerbeyinde İstavrozda Çınar sokağında 27 numaralı hanede sakin iken vefat eden Mustafa kaptanın mahkemece tahrir edilen eşya satışı bazı esbaptan dolayı 8/9/933 cuma günü saat 10 a talik kılınmış olmakla talip olanların yevm ve saati mezkûrda mahallinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur. (7000)

iktısat işleri

Türk - Yunan ticareti

Yunanistana yaptığımız ihracatın kıymeti evvelce 9 - 10 milyon lira iken bu sene 3 milyon lirayı güç bulacak

Yunanistanla aktettiğimiz ticaret muahedesinin mer'iyet mevkiine girdiği 1 haziran tarihinden ağustas nihayetine kadar Türkiyeden Yunanistana 33 küsur milyon drahmilik yani takriben 400 bin liralık ihracat yapılmışır.

Haziran - ağustos ayları Türkiye ihracatı için durgun mevsim olmakla beraber, Yunanistana ihracatımızın çok azalmış olduğu görülmektedir. Evvelki senelerde 9 - 10 milyon liralık ihracak yaptığımız Yunanistan geçen sene 5 milyon liralık mal satmıştık. Bu sene bu gidişle bu yekûnu da tutamıyacağımız, önümüzdeki aylarda ihracatımızı faalaşacağını nazarı dikkate alsak bile, bu sene Yunanistana yapacağımız ihracatın 3 milyon lirayı zor dolduracağı anlaşılmaktadır.

Sene başından temmuz nihayetine kadar Yunanistanla yaptığımız ihracatın 1,732,000 lirayı geçmemesi de bu tahminimizi teyit etmektedir.

Bonolar vaziyeti

Hazirandan ağustos nihayetine kadar 3 ay zarfında Yunan bankası 9,5 milyon drahmilik emtıa bonosu ve 2,060,000 drahmilik te navlun bonosu vermiştir. Emtia bonolarının 5,5 milyonluk kısmı Yunan malı mubayaa edilmek suretile itfa edilmiş, elde 4 milyon drahmilik emtıa bonosu kalmıştır. Navlun bonolarının itfa edilen kısmı 1 milyon drahmiden fazladır.

Bu hesapça elde eylûl iptidasında navlun ve emtıa bonoları olarak takriben 5 milyon drahmilik yani 60 - 62 bin liralık Yunan bonosu kalmıştır.

Yunanistanla mübadelâtımız artık yeni şartlara uydurulmuş bulunduğu için eylûl - teşrinisani zarfında ticaretimizin daha pürüzsüz olarak cereyan etmesine intizar olunabilir.

Bir müessese iktısat Vekâletini protesto etti

Tütün ve kömür ticareti yapan bir müessese bundan bir müddet evvel Ticaret Odasına müracaat ederek Avrupaya ihraç ettiği tütüne mukabil memleketimize kok kömürü ithali için takas mukavelenamesi mucibince kendisine müsaade verilmesini istemişti.

Ticaret Odası, takas usulü ilga edildiği için bu arzunun is'af edilemiyeceğini bu müesseseye bildirmiştir. Bunun üzerine müessese İktısat Vekâletine yaptığı müracaattan da müsbet bir netice hasıl olmayınca İktısat Vekâletile Ticaret Odasına birer protesto çekerek bu teahhürden mütevellit zarar ve ziyanın alınması için mahkemeye müracaat edeceğini bildirmiştir.

Afyon fiatları canlanıyor

Afyon, dün borsada 643 buçuk kuruştan muamele görmüştür. Fiatların yükselmesi, uyuşturucu maddeler inhisarının mubayaa hazırlıklarını ikmal etmesindendir.

Buğday fiatları düşüyor

Buğday fiatlarında düşkünlük görülmektedir. Dün İstanbul Zahire borsasında buğday 3,26-3,80 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

Ziraat Bankasının Anadoluda alım işlerine başlamış olmasına rağmen, İstanbula civar yerlerden fazla sevkiyat yapılması bu düşkünlüğe sebep olmuştur. Sevkiyat hasat sonu münasebetile yapılmaktadır. Dün de şehrimize yeniden 16 vagon ve 1480 çuval buğday gelmiştir. Ayrıca şehirde 9419 tonluk buğday stoku da vardır.

SARAY (Eski Glorya) **Sineması**

Önümüzdeki perşembe akşamı 933-934 sinema mevsimine;

Lili Damita ve **Andre Luguet**

tarafından temsil edilmiş Fransızca sözlü

Bekâr Baba

neşeli, sevimli ve nükteli film ile başlıyor. Metro - Goldwin - Mayer filmidir

(6991)

Kocaeli Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Nafıa dairesi için 50 adet çadır satın alınacaktır. Münakasa alenidir. İhale 20 eylûl 933 çarşamba günü saat on beşte yapılacaktır. Talip olanların bu tarihte 185 liralık teminatla Vilâyet Daimî Encümenine ve şartnamesini görmek istiyenlerin Başmühendisliğe müracaatleri.

Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Ortaköyde kâin Kabataş lisesinde lâboratuvar konferans salonu ve saire tadilâtı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 27 eylûl 933 çarşamba günü saat 17 de ihale edilecektir. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün komisyon kâtibine ve mezkûr lise müdürlüğüne müracaatleri. «4531»

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Tekirdağı şarap fabrikası için bir adet elektrikli tulumba satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere % 7,5 teminatlarını hamilen 23/9/933 cumartesi günü saat 15 te Galatada Alım, Satım komisyonuna müracaatleri. (4585)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Pazarlıkla «500,000» adet 15 santilitrelik rakı şişeleri satın alınacaktır. Taliplerin şartname ve nümuneleri gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere % 7,5 teminatlarını hamilen 20/9/933 çarşamba günü saat 15 te Galatada Alım, Satım komisyonuna müracaatleri. (4584)

İstanbul Belediyesi ilânları

Fatih Belediye Şubesi Müdiriyetinden: Cerrahpaşada Hobyar mahallesinde Şeyhülharen sokağında 7 numaralı hane enkazı açık müzayedeye konulmuştur. İstiyenlerin yüzde yedi buçuk pey akçesini yatırmak üzere her gün daireye, müzayedeye girmek istiyenlerin de 21/9/933 perşembe günü saat 14 te Daire Encümnine müracaatleri lüzumu ilân olunur. (4601)

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL :

18 gramofon - 18,30 fransızca ders (ilerlemiş olanlara mahsus - 19 Hikmet Rıza Hanım - 19,45 Sevim Hanım - 20,30 Münir Nurettin Bey ve arkadaşları - 21,30 gramofon - 22 Anadolu ajansı, borsa haberi, saat ayarı.

VİYANA :

20,30 Makbet: 4 perdelik opera, Viyana opera binasından naklen-23,20 dans havaları: Palmhof kazinosundan naklen.

PARİS :

20,05 gramofon - 20,35 cazbant - 21,05 teganni konseri - 21,35 tegan - ni: koro - 22,15 konser.

STRASBURG :

20.50 hafif musiki parçaları - 21.50 gala konseri: Visi kazinosundan nakl - len.

TULUZ :

20,35 senfonik konser - 20,50 operakomik parçaları - 21,05 askerî bando - 21,35 romanslar - 21,50 sesli fi - limlerden parçalar - 22,05 senfonik konser - 1,20 orkestra konseri.

LAYPZIG :

21,05 Dresdenden naklen halk musikisi - 22.05 tiyatro - 23,35 haberler, sonra gece konseri.

BÜKREŞ :

20,25 teganni - 20,45 ders - 21,05 konser: Brahmsten parçalar - 21,50 konser: Senssanstan parcalar-22,20 cazbant.

BELGRAT :

20,05 konser - 23,40 çingene or - kestrası.

BUDAPEŞTE :

22,35 opera orkestrası tarafından konser - 23,40 piyano konseri - 24,25 cazbant.

Yeni eserler:

Türkspor renkli kapakla çıktı

Türksporun 204 üncü sayısı iki renkli nefis bir kapak içinde pek mütenevvi mündericatla intişar etmiştir. Millî takımımızın dünya kupası şampiyonasına iştiraki, bu seneki lik maçları, gelecek İtalyan güreş takımı ve ecnebi takımlar hakkında malûmat ve resimler, diğer şayanı dikkat haberler mecmuaya bütün sporcuları tatmin edecek bir muhteviyat vücude getirmektedir. Bu kıymetli mecmuayı bütün sporculara ve gençlere tavsiye ederiz.

İRTİHAL

Sadrı esbak merhum Büyük Reşit Paşa hafidi Ali Galip Bey dün kalp sektesinden vefat etmiştir. Cenazesi bugün Yeniköydeki hanesinden saat onda kaldırılarak defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyliye. (6998)

MÜESSİF VEFAT

Esbak Kadıköy Dairei Belediye müdürü ve Şûrayı Hümayun eminlerinden Hacı Hüseyin Bedrettin Bey Çamlıcada Kavakbayırındaki 39 numaralı köşkünde vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat on buçukta kaldırılarak Üsküdarda Valdeiatik camii şerifinde öğle namazı kılındıktan sonra Karacaahmet - teki makberei mahsusasına defnedilecektir. Merhum hayır ve hasenatı sever bir zat olduğundan vefatı mucibi teessürdür. (6995)

6 eylûl Çarşamba günü akşamı büyük

MELEK SİNEMASI

yeni sinema mevsimine şeref ve şöhretile mütenasip bir filimle başlıyor

Tersine Dünya

Mümessilleri:
HENRI GARAT
MEG LEMONNİER

(6990)

ŞIK sinemada

Karım Beni Aldatırsa

Türkçe sözlü operet filminin

Bugün son günüdür

Bu filmi görmiyenler için
SON FIRSAT (7007)

İstanbul Erkek Lisesi Müdürlüğünden:

İstanbul Erkek Lisesinin nakledildiği Düyunu Umumiye binasında yapılacak tadilât ve tamiratın evlûlün altıncı çarşamba günü alenî pazarlıkla ihalesi mukarrerdir. Talip olanların keşif ve şartnameleri görmek için liseye ve ihale için muayyen günde saat on altıda Maarif idaresinde Liseler Mubayaat komisyonuna müracaatleri. (4593)

Ankara Nümune Hastanesi Baştabipliğinden:

Hastanemize muktezi 296 kalem eczayi tıbbiye, sargılık bez, pansumanlık tülbent bezi, 37 kalem lâboratuvar eczası ve 28 kalem lâboratuvar malzemesi bir kalemde olarak kapalı zarf usulile, 12 kalem röntgen alâtı keza kapalı zarf usulile, 67 kalem kulak, boğaz, burun, göz, idrar yolları ve dişçi alâtı ve dişçi eczası alenî suretle yirmi gün müddetle münakasaya konulmuş ise de teklif olunan fiatlar haddi lâyık görülmediğinden 31 ağustos 933 ten 20 eylûl 933 çarşamba gününe kadar yirmi gün müddetle temdiden tekrar münakasaya konulmuştur. Takas kalktığından tekliflerde bu cihetin nazari dikkate alınması lâzımdır. Taliplerin yevmi mezkûrda % 7,5 teminatlarile birlikte saat on dörtte hastanede müteşekkil komisyona ve şartname ve listelerini görmek için de İstanbulda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdiriyetine ve Ankarada Hastane İdare Memurluğuna müracaatleri ilân olunur. (4562)

Maarif Vekâleti Akşam Kız San'at Mektebi Müdürlüğünden:

Talebe kaydine başlanmıştır. «7» eylûle kadar devam edecektir. Bu müddet içinde eski talebenin de kayitlerini yenilemeleri lâzımdır. Mazeret imthanlarına «5» eylûlde, derslere «11» eylûlde başlanacaktır. (4560)

Eskişehir Belediye Riyasetinden:

31/8/933 tarihine musadif perşembe günü saat 15 te kapalı zarf usulile ihalesi icra kılınacak olan fennî mezbaha inşaatının ihalesi taliplerin esaslı surette tetkikat yapmalarına zaman bırakmak ve projede lüzum görülen esaslı tadilât üzerine ihale 21/9/933 tarihine musadif perşembe günü saat 15 e kadar temdit edilmiştir.

Taliplerin yevmi mezkûra kadar tekliflerini tevdi eylemeleri ve fazla tafsilât için riyasete müracaatleri lüzumu ilân olunur. (4474)

AVRUPA MEKTUPLARI:

Ölü bir şehrin dirilişi

Almanya Dresdeni yeniden büyük bir tütün pazarı haline getirmeğe karar verdi. Bu bizi de alâkadar eden bir karardır

Dresden: 27 ağustos 1933

Dresden, dünya savaşından önce, dünyanın en büyük ve en ehemmiyetli bir budunlararası (beynelmilel) pazarı idi. Ve bu, Reemtsma - Schnur tütün tröstü teşekkül edinciye değin, türlü türlü vaziyetleri hesaba katmak şartile, böyle kalmıştı. Tütün tröstü, eski büyük sigara tütünü pazarı Dresdeni temelinden sarstı, depolara yerleşmiş milyonlarca kilo tütün alıcısız kadı. Bankalardaki tütün işleri durdu. Alışveriş hacmi %15 e düştü Fiatlar altüst oldu. Biz, Türkiyede bunun acı neticelerine şahit olduk.

Nasyonal - sosyalistler (Hitler cereyanı), kuvvetlendikçe alışveriş dünyasının ümidi artmağa başladı. Çünkü: programları gayet açıktı, iş yaratmak, içpazarda alışverisi mümkün olduğu kadar diriltmek istiyorlardı. Hitler, işbaşına geçtikten sonra, bu ümidin sahileşmesini beklemek lâzımdı. Artık diyebiliriz ki bu ümit boş çıkmamıştır. Banka raporlarına göz gezdirdiğimiz vakit bugünkü tütün alışverişinin hacmini % 15 ten en aşağı % 45 e yükselmiş görüyoruz. Dresden gibi eşi bulunmaz bir pazar çok kötü bir iktısat politikası yüzünden ortadan kalkar gibi bir vaziyete düşmüştü. Bugün Dresdende eski idare yıllarının durgunluğu kalmamıştır. Yeni fabrikalar büyük bir hızla inkişaf etmiştir. Bunlardan biri gündelik sarfiyatını 22.000 kiloya çıkarmış olan Dressler sigara fabrikasıdır. Bugün eski büyük tütün pazarı Dresden, tekrar dirilmek üzeredir. Bunun iş yaratmak ve işsizliği yenmek istiyen Hitler Almanyası için birinci derecede ehemmiyeti vardır.

Dresden Ticaret ve Sanayi Odası, Dresden tütün pazarı işini görüşmek maksadile bu ayın yirmi ikisinde tütünle uğraşanları büyük bir toplantıya çağırmıştır.

Odanın büyük ve Hitlerin yağlıboya bir resmile süslenmiş salonunda toplananlara yeni devrin tanınmış değerli adamlarından oda reisi Alfons Michalke, toplanmaktaki maksadı şöyle anlatmıştır:

« — Bir zamanlar yapılmaz gibi görünen şeyler, artık, bugün yapılabilir. Eski vaziyet, artık geriye dönmiyecek bir devrin malıdır. Biz eski Dresdeni diriltmek istiyoruz. Kabinenin de fikri budur. Şimdilik fabrikalar tütün ihtiyaçlarının % 25 ini Dresden pazarından satın alacaklardır. Burada firma kurmadan iş yapmak mümkün olamıyacaktır. Alman alışverişini temiz tutmak maksadile haysiyet divanları teşkil edilecek ve ihtilâflar burada halledilecektir. Döviz meselesinin daha uygun bir şekilde halli için tedbirler düşünülecektir.»

Alfons Hichalkenin çok alkışlanan ve orada bulunanların arzularını tam mânasile ifade eden sözleri, Dresden için nekadar temelli tedbirler düsünüldüğünü anlatmağa kâfidir. Tütün ve sigara sanayii bundan böyle sarfiyatının % 25 ini mutlaka Almanyada satın alacaktır. Dikkat edilirse bu, büyük birşey değildir. Fakat, tröstün dışındaki fabrikalar, zaten ihtiyaçları olan tütünlerin büyük bir kısmını Almanyada satın alıyorlardı. Buradaki piyasaya yanaşmıyan yalnız tröst idi. Dresden tütün pazarını diriltmek naksadile, tröstün de, şimdilik, yüzde 25 nisbetinde Almanyada tütün satın almağa muvafakat etmesi tütün alışverişile uğraşanları memnun etmiştir. Esnaf teşkilâtı bittikten sonra bu % 25 miktarının çok daha artacağına, artık, hiç şüphe edilmemektedir.

Alfons Michalke, enerjik, ne yaptığını bilir, tecrübeli bir halis Alman dır. Kısa nutkunda devlet politikasından ilham alan iktısadî yolları pek güzel anlatmıştır.

Alfons Michalkeden sonra söz söyliyen oda tütün mütehassısı Kurt Jainz, alışverişin disiplin altına alınması lüzumunu ileri sürmüş ve firma hukukundan bahsetmiştir. Kurt Jainzin sözlerinden sonra dağılan tütüncüler, Ticaret ve Sanayi Odasının daveti üzerine tekrar toplanacaklar ve yeni nasyonal - sosyalist prensiplerine göre bir cemiyet vücude getireceklerdir. Umumî kanaate göre Alfons Michalkenin büyük bir imanla takip ettiği fikir, bütün genişliğile, gerçekleştiği vakit, Dresdenin iktısadî faaliyeti ehemmiyetli surette artmış olacaktır. Bunun da sebepleri şöyle hulâsa edilebilir:

Dresden Avrupanın göbeğinde kurulmuş bir şehirdir. Mükemmel depoları, tütün işini çok güzel kavramış bankaları, sevkiyat ve nakliyat şirketleri, tecrübeli işçileri, tütün bakımında geriye kalan Avrupa ihracat ülkelerinden daha uygun havası, Dresdenin budunlar arasında büyük bir pazar olmasını kolaylaştırmıştır. Bundan başka da Almanya, her yıl 38 milyon kilo sigara tütünü sarfeden bir ülkedir. Bu da hesaba katılmalıdır. Görülüyor ki Almanya; Avrupanın en çok sigara tütünü sarfeden bir parçasıdır. Eski Dresden, Avrupanın daimî bir tütün sergisi halinde idi. Her memleket burada istediği tütünü bulabilirdi. Hatta, tütün satın almak için Amerikadan gelen tüccar hiç te az değildir.

Alfons Michalke, fikrini gerçekleştirdiği dakikada Dresden, Avrupanın pek çok alıcısını gene kendisine çekecek bir merkez haline gelecektir. Çünkü, 38.000.000 kilo sarfeden bir memlekete tütün elbette elli hatta altmış milyon kilo olarak ithal edilir. Çünkü: Bugün bile Dresden piyasasından tütün satın alan dış memleketler vardır. Bu muazzam miktarın Dresdende toplanması şart değildir. Fakat muamelenin % 90 mı kendisinde toplıyan bir şehir elbette dünyanın en büyük bir pazarı sayılmak mecburiyetindedir. Almanya, Avrupanın ortasında olduğu ve sarfettiği ham maddeleri yetiştirmediği için (veya aranılan miktarda yetiştiremediği için) bütün simal ve şark memleketlerini besliyen büyük pazarlar yaratmıştır: Bremen (pamuk), Hamburg (kuru yemiş), Leipzig (deri ve kürk), Dresden (tütün)... Bundan başka Almanyanın iç istihsal için ayrı ayrı pazarları vardır. Bu pazarlardaki büyük iktısat kımıldanışını tanzim etmek, devam ettirmek devlet politikası için en başta gelen bir meseledir. Almanya gibi tröstler elinde inliyen bir memleket için bu mesele çok daha ehemmiyetlidir. İş hayatını diriltmek için, iktısadî yapıyı kıskıvrak sıkan çemberi gevşetmek lâzımdır. Lüzumsuz rasyonalizasyonlara nihayet vermek lâzımdır. Çünkü: işsize iş, ancak bu suretle bulunabilir. Ağzına devlet gemi vurulmamış azgın bir liberal iktısat, devletten daha kudretli bir sermaye karşısında cılız ferdin hürriyeti yalnız sürünmek ve aç kalmak hürriyeti olabilir.

Bugünkü Almanya, on dört yıllık yıkılışı durdurmak, yeni bir yapı kurmak istiyor. Büyük pazarlarını diriltmek istiyor, issize iş bulmak istiyor. Ve bunun yemişlerini bugünkü Almanyada görmek mümkündür. İşsizlik, hakikaten, şaşılacak bir hızla, azalmıştır. Dresden pazarını eski parlaklığına kavuşturmak fikri de bundan doğmuştur. Bizim edindiğimiz kanaate göre, Almanya, Dresdeni muazzam bir tütün pazarı haline getirmek için mümkün olan her kolaylığı gösterecektir. Bize düşen şey, bu bizi çok alâkalandıran yeni pazarın inkişafını yakından takip etmek ve ona göre faaliyet yollarımızı seçmekten ibarettir.

M. NERMİ

Eski bir bekçi

Hapisten çıkar çıkmaz iki adam yaraladı

Cibali tütün deposunun eski bekçilerinden Salih isminde biri bir kadına taarruz etmis ve zabıta tarafından aranılmağa başlanmıstır. Salih memleketine kacarken Ahmet Turan isminde biri tarafından ihbar edilerek vapurda tevkif ettirilmiştir. Salih bu cürümden dolayı dört sene hapis yatmış, üç gün evvel müddetini bitirerek çıkmıştır.

Ahmet Turan Efendive o zamandanberi kin besliyen Salih dün sabah Ahmet Turan Efendiyi Balıkpazarındaki muhtar odasında yakalamıs ve yaralamıştır. Orada bulunan Mehmet Efendi isminde bir şahıs ta Salihin tecavüzünü menetmek istediği için bir kurşun yemiştir. Salih dün aksam yakalanmıstır. Yaralıların vaziyetleri vahim değildir.

Bir zafer daha

Birinci sahifeden mabat

diklerini, nasıl harap olduklarını ve düşmanın karşısına çıkmadan mevcutlerinin yarısını, saltanat devirlerinin caniyane ihmaline nasıl kurban verdiklerini biliriz.

O harpte Irakta, Filistinde, Erzurum ve Erzincanda geri çekilmek mecburiyetinde kalan ordularımızı mağlûp eden düşman değil, şimendifersizlikti. Yazın güneş, kışın soğuk, yolsuz çöllerde, yolsuz dağlarda nice bin Türk delikanlısının canına kıymıştı.

Harbi bırakalım, sulha bakalım. Bütün bu feyizli Türk memleketlerinin harap, perişan bir halde, servet ve refaha hasret kalmasının sebebi hep yolsuzluktu. Karadenizi Akdenize, Samsunu Mersine bağlıyan demiryolunun geçtiği memleketin artık bir virane halinde kalmasına imkân yoktur. Bu büyük medeniyet damarı iki denizin arasındaki Türkellerini iktısaden çok yükseltecektir. Anadoluyu şimal - den cenuba doğru kateden bu demiryolunun ikmali sayesinde memleketin bu kısmı iktısat noktasında çok büyük istifadeler temin edecektir. Bu demiryolu ile memleketin Karadeniz kıyıları Akdeniz sahillerile elele vermiş oluyor.

Cumhuriyetin bu yeni ve büyük muvaffakiyeti karşısında hepimiz, bütün Türk vatandaşları nekadar sevinsek yeridir.

Gedizde büyük bir yangın oldu

Gediz «Hususî» — Gedizin Gökler köyünde bir yangın zuhur etmiş ve köylünün harman başında olması dolayısile elli kişi evle birçok ambar ve samanlığın yanmasına sebep olmuştur. Yangın Gedize bildirilmiş ve Belediye tulumbası otomobille köye gönderilmişse de yolun uzaklığı ve bozukluğu hasebile fazla yardım yapılmamış, yalnız ambarlardan bazılarının zahireleri çıkarılabilmiştir. Kaza Hilâli - ahmer şubesi merkezi umumiden harikzedelere yardım edilmiştir.

Silifkeyi ziyaret eden muallimler

Silifke «Hususî» — Adanada açılan ziraat kursuna iştirak eden ilk mektep köy muallimleri tetkikatlarını civar vilâyetlere de teşmil etmişler ve 56 muallim ve altı ilk tedrisat müfettişi başlarında ziraat müdürü bey olduğu halde Silifkeyi ziyarete gelmişlerdir. Misafirlere Halkevinde bir çay ziyafeti verilmiştir. Öğleye doğru muallim beyler Silifkeye 13 kilometro otomobille bir çeyrek mesafede bulunan Gazi Hazretlerinin çiftliğine gitmişlerdir. Orada kendilerini Sırrı Bey karşılamıştır. Muallimler çiftliğin rasat istasyonlarını, ambarlarını, pirinç tarlalarını, hali faaliyette olan traktörleri, harman mahinelerini, hayvan ağıllarını ve fennî ahırları gezmişler, Halepten getirilen cins boğa ve sığırları görmüşlerdir. Kendilerine lâzım gelen malûmat verilmiş ve tatbikat ta gösterilmiştir.

Elektrik Şirketi

Kadıköyünde, Süreyya Paşa sineması salonunda bugün saat 15 te ilk defa olarak verilecek olan

Elektrikle pasta ve yemek pişirme dersine

bütün hanımefendileri davet eder.

6982

Kara liste!

Tacirler teşhir edilecek mi, edilmiyecek mi?

Tacirlerin ticarî muamelelerinde dürüst hareket etmiyen tacirlerin tanzim olunacak bir kara listeye yazılmaları kararlaşmıştı. Fakat dürüst sayılmıyacak hareketlerin, hangi yolsuzluklar olacağını, bu kabil tacirlerin kara listeye nasıl geçeceklerini gösterecek olan talimatname projesi, Ticaret odasınca henüz hazırlanmamıştır.

Haber aldığımıza nazaran, bu hazırlama işinde bazı müşkülâta da tesadüf olunmuştur. Bu müşkülâta daha ziyade bir kısım kanunî mâniler sebep olmaktadır. Bu arada kara listeye ismi geçen tacirlerin teşhiri meselesi de vardır. Halbuki teşhir, ancak mahkeme kararlarına iktiran etmiş vaziyetlerde olabileceğine göre, kara listeye yazılacak tacirlerin isimlerinin gizli tutulması icap edeceği söylenmektedir.

Maamafih, bazı alâkadarlar, bu mütaleaları doğru bulmamaktadırlar.

Projenin hazırlanması esnasında hukukçuların da fikri alınacak, neticede hazırlanan esaslar İktısat Vekâletinin tetkikine arzedilecektir.

Çorum Halkevi köylüleri nasıl irşat ediyor?

Çorum: (Hususî Muhabirimizden) — Çorum Halkevi de diğer Halkevleri gibi çalışmalarına devam ediyor. Bu müessesede görülen mütevazi faaliyetin, halk bilhassa köylü üstündeki tesirleri pek müsbettir.

Köycülük şubesi reisi Şevket Beyin riyaseti altında bir heyet Karaca, Karapınar, Sarta, Öyük, Maza, Boğabağı, Aptalata köylerine giderek yakından meşgul oldu. Köylünün dertlerile, ihtiyaçlarile alâkadar olmak ve onlara çareler aramak maksadile köylere çıkan bu heyeti, köylülerimiz her uğradığı yerde büyük bir memnuniyetle karşıladılar ve düşündükleri için teşekkürler ettiler.

Her köyde ayrı bir muhabbet gören heyet azası, köylü ile içli, dışlı olarak onlar için azamî surette faydalı olmağa çalışmıştır.

Heyet azasından vilâyet mektupçusu Salim ve ilk tedrisat müfettişi Nuri Beyler sıhhî içimaî ve iktısadî birer konferans vermişler, bunda halkın söylediklerini anlamasına son derece çalışarak gayet sade bir lisan kullanmışlardır. Şevket Bey her köyde ayrı ayrı Halkevlerinin teşkilindeki yüksek maksadı anlatmış ve köycülük şubesinin köylere ve köylüye karşı üstüne aldığı vazifelerden bahsederek köylerin de bu mesaiyi teshil etmelerini rica eylemiştir. Yüksek gayeyi anlıyan köylü, her hususta Halkevile beraber olduğunu, kendilerini bu derecede düşşünen Cumhuriyete karşı nankörlük edemiyeceklerini kendi dillerile fakat candan tekrarladılar. Heyet azasından doktor Necdet B. köylerde tesadüf edilen hastaları ayrı ayrı muayene ederek sıhhî tavsiyelerde bulundu ve ilâçlar dağıttı. Köylerdeki sıtmalıları sıtma mikrobu, hastalık ve tedivisi hakkında envir eyliyerek tedavilerine kifayet eyliyecek miktarda tarifeli kinin tevzi etti.

Köylüler heyetten köylerine sık sık uğramalarını, çok müsefit olduklarını, otomobillerin arkasından bağırarak anlatıyorlardı.

Emre Hasan

Akhisar belediye işlerinde yolsuzluk mu var?

Akhisar «İzmir» «Hususî» — Belediyede bazı yolsuzluklar olduğu öteden beri söylenmekte idi. Bundan evvel buraya gelen mülkiye müfettişlerinden Halil Rifat Bey tahkikat ta bulunmuş ve mes'ul memurları tahtı muhakemeye aldırmış idi. Mülkiye başmüfettişi Nedim Nazmi Bey bu yolsuzluklara vaziyet etmiştir. Bazı memurlara işten el çektirmiş ve Belediye reisi de istifa eylemiştir. Kaymakam vekili bulunan Palamut nahiyesi müdürü Basri Bey Belediye reisliğini vekâleten idare etmektedir.

Tütün tarlalarında tetkikat

Demirci kazası ziraat memuru Haydar ve Alâşehir kazası ziraat memuru Necip Beyler kazamız ziraat memuru Cevat Beyin iştirakile teşekkül eden bu fen heyeti kazamız tütüncülüğünü korumak için tarlaları gezerek tetkikatta bulunmakta ve zürraa fennî yolları göstermektedirler. — S. C.

Türkçe, Fransızca, İngilizce, Almanca, İtalyanca

BERLİÇ

Çabuk, iyi ve ehven olarak öğretir.

Müşterek kurslar ve hususî dersler. Memurine, Muallimine ve zabitana hususî tarife - Kayit başlamıştır. Bir meccanî tecrübe dersi alınız

ANKARA: Hacıbayram caddesi - İSTANBUL: 373, İstiklâl caddesi. (7009)

Askerî tekaüt şubesinde muameleleri bitenler

Muameleleri Tekaüt Şubesince ikmal edilerek resmî senetleri Muntazam Borçlar Müdürlüğüne gönderilenlerin listeleri:

Tekaüt zabitan kısmı

Levazım miralay Tevfik B. Fatih emvalinden resmi senedi 33/24553 No. 24/8/933

Nalbant Ahmet B. Konya emvalinden resmi senedi 33/27854 No. 24/8/933

Tüfekçi Mes'ut B. Akşehir emvalinden resmi senedi 33/27915 No. 24/8/933

Tüfekçi Şükrü B. Fatih emvalinden resmi senedi 33/27379 No. 24/8/933

İmam H. Şükrü Ef. Ankara emvalinden resmi senedi 33/27579 No. 24/8/933

Sınıf 6 marangoz Abdülhalim B. İnegöl emvalinden resmî senedi 33/28303 No. 28/8/933

Mülâzim M. Şükrü B. Fatih emvalinden resmî senedi 33/24267 No. 28/8/933

İmam Yunus Ef. Elâziz emvalinden resmî senedi 33/27996 No. 28/8/933

Makinist Ali B. Konya emvalinden resmî senedi 33/28132 No. 28/8/933

Kâtip Halit B. Fatih emvalinden resmî senedi 33/27303 No. 28/8/933

Binbaşı Ö. Lûtfi B. Adana emvalinden resmi senedi 33/27994 No. 28/8/933

Deniz kısmı

Kaptan binbaşı A. Cemal B. Kadıköy emvalinden resmi senedi 33/27286 No. 24/8/933

Makine yüzbaşı Mehmet B. Fatih emvalinden resmî senedi 33/27571 No. 24/8/933

Zabitan eytam kısmı

Binbaşı Mahmut B. ailesi Beyoğlu emvalinden resmi senedi 33/24009 No. 26/8/933

Kolağası Osman B. ailesi Eminönü emvalinden resmî senedi 33/22695 No. 26/8/933

Mülâzim Yusuf B. ailesi Elbistan emvalinden resmi senedi 33/25343 No. 26/8/933

Mülâzim M. Ali B. ailesi Bursa emvalinden resmî senedi 33/25746 No. 28/8/933

Malûl efrat kısmı

Mustafa oğlu İsmail Muğla emvalinden resmî senedi 33/19178 No. 27/8/933

Emin oğlu Mustafa Fatih emvalinden resmi senedi 33/24400 No. 27/8/933

Sami oğlu Şevket Yozgat emvalinden resmî senedi 33/21360 No. 27/8/933

Ali oğlu Hasan Amasya emvalinden resmi senedi 33/24742 No. 27/8/933

Osman oğlu Mehmet İzmit emvalinden resmi senedi 33/23354 No. 27/8/933

Ahmet oğlu Halil Bafra emvalinden resmi senedi 33/20983 No. 27/8/933

Haydar oğlu O. Nuri Bakırköy emvalinden resmi senedi 33/23326 No. 27/8/933

Ahmet oğlu Ali Konya emvalinden resmî senedi 33/3048 No. 27/8/933

Efrat eytam kısmı

Salim oğlu Mehmet ailesi Eskişehir emvalinden resmî senedi 33/23971 No. 27/8/933

Hüseyin oğlu Dursun ailesi Adapazarı emvalinden resmî senedi 33/24496 No. 27/8/933

M. Ali oğlu Mehmet ailesi Kastamonu emvalinden resmî senedi 33/24108 No. 27/8/933

Ali oğlu Mustafa ailesi Ilgaz emvalinden resmî senedi 33/23441 No. 27/8/933

Ahmet oğlu Ali ailesi Kalecik emvalinden resmi senedi 33/16673 No. 27/8/933

Bulduk oğlu Hüseyin ailesi 33/23788 No. 27/8/933

Hüseyin oğlu Ahmet ailesi Çankırı emvalinden resmi senedi 33/24679 No. 27/8/933

Mustafa oğlu Hasan ailesi Divrik emvalinden resmi senedi 33/20959 No. 27/8/933

Hasan oğlu Mustafa ailesi Çankırı emvalinden resmi senedi 33/25790 No. 27/8/933

Recep oğlu Kaya ailesi Kelkit emvalinden resmi senedi 33/22494 No. 27/8/933

Mustafa oğlu Hasan ailesi Ankara emvalinden resmi senedi 33/24506 No. 27/8/933

Ahmet oğlu İzzet ailesi Bolu emvalinden resmi senedi 33/23934 No. 28/8/933

Şükrü oğlu Muhittin ailesi Bayburt emvalinden resmi senedi 33/22991 No. 28/8/933

İsmail oğlu Mustafa ailesi Bursa emvalinden resmi senedi 33/22301 No. 28/8/933

Yusuf oğlu Dursun ailesi Boyabat emvalinden resmi senedi 33/23843 No. 28/8/933

Rumen ve Yugoslavya Hariciye Nazırları

Birinci sahifeden mabat

kadar eden münaziünfih mesailin halli için temaslar yapılması muhtemeldir.

Türk ricali bu temaslara tavassut edeceklerdir. Romanya Hariciye Nazırı Ankarada Boğazlar meselesi ve Balkan misakı meseleleri etrafında da mükâlemelerde bulunacaktır.

Bu mevzular Yugoslavyayı da şiddetle alâkadar etmiştir. Bunun için Yugoslavya Hariciye Nazırı M. Eftiç Romanya Hariciye Nazırının Ankaraya hareketinden evvel Bükreşe gitmeğe ve M. Titulesko ile birlikte Ankaraya azimete karar vermiştir.

Evvelce Romanya Hariciye Nazırının Ankara ziyaretinden evvel Sofyaya geleceği yazılmıştı. Rumen - Bulgar münasebatında son zamanlarda hâsıl olan gerginlik bu tasavvurdan vazgeçilmesini icap ettirmiştir.

Romanya ve Yugoslavya Hariciye Nazırları bir Rumen vapurile Köstenceden İstanbula gidecekler, oradan Ankaraya hareket edecekler dir.

Tire yolunda iki kamyon soyuldu

Tire «Hususî» — Tireye bir buçuk saat mesafede bulunan Mahmutlar-Akkoyunlu köyleri arasındaki yol üzerine taş ve kalaslar konmak suretile yol kapatılmış ve İzmirden Tireye gelmekte olan soför Ahmet Efendi idaresindeki kamyon silâhlı iki meçhul şahıs tarafından durdurulmuş ve içinde bulunan 13 yolcunun miktarı henüz tesbit edilemiyen parları alınmıştır. Bu soygunculuk olurken İzmirden gelen şoför Abdullah Efendi idaresindeki kamyon da durdurulmuş ve içinde bulunan 6 yolcu tehdit edilerek soyulmuştur. Soyguncular topladıkları paraya kanaat etmiyerek (Bergama - 48) kamyonun şoförü Ahmet Efendiyi tazyik ederek para istemişlerse de Ahmet Efendi kendisinin bir hizmetkâr olup mal sahibi olan Kadri Efendinin makine üzerinde bulunduğunu söylemiş; vak'aya şahit olan Kadri Efendi kurnazlık yaparak:

— Efeler! Kadri Efendi demin siz ikinci kamyonu soyarken bir fırsat bulup Tireye kaçtı. Diyerek canını kurtarmıştır.

Soyguncular zabıtanın gelmesinden korkarak yolculardan ikisinin ceketlerini alıp kendi eski ceketlerini orada bırakarak kaçmışlardır. Taarruzdan kurtulan kamyonlar yolu açarak Tireye gelmişler ve zabıtaya malûmat vermişlerdir. Zabıta derhal harekete geçerek tahkikata başlamıştır.

Kâmil

Yunan meclisinde mühim bir hâdise

Birinci sahifeden mabat

yapıldı. Takrir sahibi M. Abramın nutkundan sonra diğer takrir sahipleri ilâve edilecek bir şeyleri olmadığından kendiliklerinden söz söylemekten vazgeçtiler. Ben de bu esassız iddialara hükûmetin verecek cevabı olmadığını söyledim. Ve öyle zannediyorum ki, muhalefet azaları da bu iddiaları esassız buluyorlardı.»

M. Çaldaris, memlekete karşı mes'uliyetinin derecesini bilen muhalefetin daha ziyade soğukkanlılıkla düşünerek bu kararını tadil edeceğini ümit ettiğini söylemiş, sözlerini bitirmiştir.

Plâstras hareketine iştirak eden zabitler

Atina 3 (A.A.) — Meb'usan meclisi plastras hareketine iştirak etmiş olan zabitlerin tardı hakkındaki lâyihayı kabul etmiştir.

Bursa dağcılık kulübünün faaliyeti

Bursa (Hususî) — Buradaki Dağcılık kulübü kış sporları hazırlıklarına başlamıştır. Yakında umumî bir kongre yapılacaktır. Bu kongrede sporcular için bir örnek bir elbise şekli kabul edilecektir.

Hükûmet bu spora büyük bir ehemmiyet vererek yardım etmektedir. Dağın muhelif yerlerinde yapılan tesisattan başka zirveye de betondan bir işaret kulesi kurulmuştur. Bu kulenin içine bir defter konarak oraya kışın çıkanların bu deftere o günkü iklim vaziyetini kaydetmeleri kararlaştırılmıştır. Ayrıca Ziraat Vekâleti de dağda bir rasat istasyonu tesis etmek için buraya bir memuru mahsus göndermiştir. Bütün bunlardan başka hükûmetin, Uludağ otelini de yakında Halkevi Dağ sporları kulübü emrine vereceği söylenmektedir.

Bursa Belediyesi büyük bir otel yaptıracak

Bursa (Hususî) — Bursa belediyesi şimdiki Servinaz ve Hüsnügüzel otellerinin bulunduğu yerde muazzam bir belediye oteli yaptırmak ve bu suretle Çekirgede ucuz, temiz ve yüzlerce misafiri istiaba kâfi bir otel vücude getirmek tasavvurundadır. Bu iş için Dahiliye Vekâletinin belediyeler bankasından yardımda bulunacağı da söylenmektedir.

Bandırmada ekmek fiatı

Bandırmada evvelce sekiz kuruşa satılmakta olan birinci ekmek yedi kuruşa, altı kuruşa satılan ikinci ekmek beş kuruşa indirilmiştir.

Aksekide güzel bir köy mektebi yapıldı

Ormanova köyü halkı tarafından yapılan mektep binası

Akseki kazasına tâbi Orman köyü halkı, güzel bir köy mektebi yaptırmıştır. Mektep beş dersaneli - dir. Bu sene tedrisata başlanacaktır. Orman köyü, şimdiye kadar bir kaç defa yangına uğramış, maddeten ve manen mutazarrır olmuşsa da çalışkan ahalisi, maarifin kıymetini takdir ederek yanan mektebin yerine derhal yenisini yapmıştır.

Yüksek Baytar Mektebi Rektörlüğünden:

Küçük Sıhhiyei Hayvaniye memur mektebine girmek için gerek şimdiye kadar müracaat etmiş olanlar ve gerekse müracaat edecekler evrakı müsbitelerini bir istidaya ilişik olarak Ankara Ziraat Vekâletine göndermeleri lüzumu ilân olunur. (4569)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Muhafaza memurları için satın alınacak 2317 çift fotin kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasa şartları kâğıtlarının tasdikli suretleri Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma komisyonundan alınacaktır.

3 — Münakasa 25/9/933 tarihine raslıyan pazartesi günü saat on dörttedir.

4 — Münakasaya girecekler hangi ticarethane veya imalâthane sahibi veya vekili olduklarını ispat edecek vesikai makbuleyi ve biçilen bedelin % 7,5 olan muvakkat güvenmelerini teklif mektuplarile birlikte ihale gününden evvel komisyona vereceklerdir.

5 — Örnek Satınalma komisyonundadır. İstekliler orada görebilirler. (4464)

Yüksek Deniz Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimizin mayıs 934 gayesine kadar ihtiyacı olan ekmek, et, 37 kalem erzak ve 25 kalem yaş sebze 25 eylûl 933 tarihine musadif pazartesi günü saat on üçte ihaleleri ayrı ayrı icra edilmek üzere alenî münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnameleri görmek üzere Mektep müdürlüğüne ve münakasaya iştirak edeceklerin Fındıklıda Yüksek Mektepler Muhasebeciliğine tevdi edecekleri teminatı muvakkate makbuzunu veya banka mektubunu hâmilen yevm ve saati mezkûrda mektepte müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatleri. (4563)

Emlâk Ve Eytam Bankası ilânları

Teşvikiyede ehven fiatla satılık mutena arsalar

Esas	Mevkii ve nev'i	Miktarı Metı	Teminat Lira
351	Teşvikiye Harbiye caddesi 1 harita numaralı arsa	559	900
357	Teşvikiye Harbiye caddesi 8 harita numaralı arsa.	709,50	1000
358	Teşvikiye Harbiye caddesi 9 harita numaralı arsa.	721	1000
385	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 37 harita numaralı arsa	591	470
384	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 36 harita numaralı arsa	581	300
383	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 35 harita numaralı arsa	570,50	285
382	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 34 harita numaralı arsa	535	270
381	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 33 harita numaralı arsa	543	270
394	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 46 harita numaralı arsa	276	165
393	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 45 harita numaralı arsa	277,50	165
392	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 44 harita numaralı arsa	279,50	165
391	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 43 harita numaralı arsa	520	350
403	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 55 harita numaralı arsa	526	350
402	Teşvikiye atik Bostan cedit Atiye sokağı 54 harita numaralı arsa	492,50	275

Balâda muharrer arsalar bedelleri peşinen tesviye edilmek şartile ve açık arttırma ile 21 eylûl 933 perşembe günü satılacağından taliplerin hizalarında gösterilen teminat akçelerini müstashiben yevmi mezkûrda saat on altıda şubemize müracaatleri. (4595)

Akhisar Belediyesinden:

108 lira maaşlı Akhisar Belediye mühendisliği ile 62 lira maaşlı Belediye kalfalığı münhaldir. Belediye memur ve müstahdemleri nizamnamesindeki evsafı haiz olan mühendis, mimar, kalfa veya fen memurlarının evrakı müsbitelerile Akhisar Belediyesine müracaatleri ilân olunur. (4582)

Hakikî, saf, kafi tesirli ASPİRİN, ⊕ markasını taşır. Ağrıları çabuk ve emniyetle gidermek için başvuracağınız deva, dünyada meşhur „Bayer" müstahzarı olmalıdır.

İsrarla ASPİRİN isteyiniz!

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda bulunur.

Ambalajlarda ve komprimelerin üzerinde ⊕ markasının mutlaka bulunmasına dikkat ediniz.

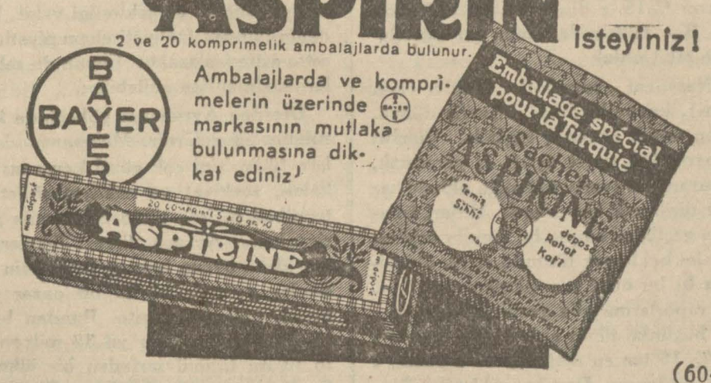

(6040)

İstanbul Üniversitesi Eminliğinden:

1 — Fakültelere ve onlara bağlı mektep ve enstitülere talebe alma işine 9 eylûl 933 cumartesi gününden itibaren başlanacaktır.

2 — Eczacı mektebi fen fakültesine dişçi mektebi tıp fakültesine bağlıdır.

3 — Kayit işi ait olduğu fakülte kaleminde cumartesi, pazartesi ve perşembe günleri saat 10 dan 12 ye, 14 ten 16 ya kadar yapılacaktır.

«Kabul şartları şunlardır:»

A — Fakülte Reisliğine istida

B — Lise veya Yüksek mektep şehadetnamesi.

C — Nüfus hüviyet cüzdanı.

D — 4,5 × 6 büyüklüğünde kartonsuz 6 fotoğraf.

E — İstanbuldaki ikametgâh ilmühaberi «Polisce musaddak olacak.»

F — Aşı ilmühaberi ve sıhhat raporu. (4600)

İstanbul Asarıatika Müzeleri Umum Müdürlüğünden:

İstanbul Asariatika müzelerinin bir sene zarfında yaptıracağı fotoğrafiler için kapalı zarf usulile 31 ağustos 933 tarihinde icrası takarrür eden münakasaya talip zuhur etmemesi dolayısile ihale edilememiştir. Ayni şartlar dahilinde ihale eylûlün 14 üncü perşembe günü saat 14 te icra edilecektir. Arzu edenler şartnameyi görmek üzere salıdan maada günlerde Müzeler İdaresi Dahiliye Müdürlüğüne müracaat edebilirler. (4583)

Göz Hekimi
Dr. S. Şükrü
Birinci sınıf mütehassıs
Bâbıali Ankara caddesi Nö 60

Uşak Belediyesinden:

70 lira maktu ücretli mühendislik açıktır. İstiyenlerin fotoğraf ve evrakı müsbitelerile müracaatleri ilân olunur. «4588»

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan maada her gün saat (2,30 dan 5 e) kadar İstanbul'da Divanyolu'nda (118) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul ve tedavi eder. Telefon İs. 22398

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve hesme şekerler 29 temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fitalarımız eskisi gibidir. Yani Istanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda

Araba veya kayıkta teslim çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50** Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. Istanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres: Istanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30 Telgraf adresi: Istanbul, Şeker Telefon No. 24470.

Tefrika: 16 *Moris Dökobradan naklen*

Aşkın Kudreti

İbrahim kan ter içinde yatağından sıçramıştı. Kadını astıran ve kendisine yaşamak mı, ölmek mi istediğini soran adamı düşündü!! Kimdi bu?.. Hiç tanımıyordu. Yumuşak yatağının içinde sağ tarafına dönerek gene hemen uyuyuvermişti.

Yorgunluğunu tamamen çıkardıktan sonra şimdi daha salim bir kafa ile düşünüyordu. Nerede bulunuyordu?. Bu yat kimindi?.. Meçhul halâskârının takip ettiği maksat ve gaye ne idi?.. Mürteciler meyanına karışarak hükûmete karşı isyan eden bu mahkûmla diğer iki şeriki cürmünü nereye götürüyorlardı?..

Bunların cevabını veremiyor, bulamıyordu... Fırtınalardan sonra sükûnet bulan zihnini şimdilik yormak istemediği için bunları unutmak istiyordu. Şarklılarda hatıra çölde esen kum fırtınası gibidir... Kuvvetli bir rüzgâr, önüne gelen kumları sürüyerek etrafı altüst eder, güneşi karartır, kum dağlarının mevkiini değiştirir... Fakat rüzgâr sükûnet bulunca muazzam çölde de derhal sulh avdet eder... Şarklı da tıpkı çöl gibi, fırtana geçip sükûnet avdet edince, hiçbir şey yokmuş, olmamış gibi, tatlı malihulyasına avdet eder...

İbrahimin de kadere olan rızası, fazlasını bilmek, öğrenmek ihtiyacını söndürmüştü. Böyle yazılı imiş, böyle olmuş!.. Şu saatte öteki şeriki cürümleri arıların şerrinden kurtarmak için beyaz torbalar içinde muhafaza edilen üzüm salkımları gibi, idam sehpalarının altında hâlâ sallanıyorlardı... Cesetleri, hükûmete karşı isyanın ne gibi akıbetle neticeleneceğini göstermek itibarile, seyredenler için, müessir bir ibret teşkil ediyordu..

İbrahim, elini gayriihtiyarî boynuna ve ensesine götürdü. Hakikaten yaşayıp yaşamadığını, meçhul halâskârının yatında mı, yoksa adem diyarının kanatlı arabasında mı olduğunu tahkik etmek istiyor gibiydi... Derin derin nefes alıyordu. Sanki muhayyel bir ilmik boğazını sıkıyordu... Kollarını şiddetle hareket ettirdi, elini gözlerinin üzerinden geçirdi ve yatağından fırladı: Zihninde birbirini kovalıyan düşünceleri kovmak istiyordu...

Kapısına vuruldu, Tertemiz giyinmiş bir gemici, matruş, sevimli bir bahriyeli, elinde kahvaltı tepsisi, sordu:

— Çay, tereyağı, yumurta ve reçel... Mösyö başka birşey daha emreder mi?.. Öğle yemeği bir buçuk saat sonra yenecektir.

— Hayır, teşekkür ederim... Neredeyim?

— Naraburnu açıklarında... Bu akşam Çanakkale boğazından çıkacağız.

— Hayır, onu sormak istemedim... Kimin misafiriyim?

Gemici sustu ve cevap yerine başka bir sualle mukabele etti:

— Mösyönün başka bir emri var mı?..

— Hayır... Yalnız bu yatın kime ait olduğunu öğrenmek istiyorum.

Gemici cevap vermiyordu. İbrahim anladı ve ısrar etmedi.

— Peki... Çekilebilirsiniz.

Yalnız kalınca kahvaltı tepsisinin başına geçti. Yumurtaları iştiha ile yedi. Muz reçeli nefisti. Çayın kokusuna bayıldı. Tereyağı henüz yayıktan çıkmıştı. Servisi teker teker muayene etti. Ne fincanların, ne de çatal bıçak takımlarının üstünde yat sahibinin isminin ilk harflerine tesadüf edemedi. Yalnız gümüş tepsinin kenarında «S. S. Andromed R. Y. C.» yazısı göze çarpıyordu. Ancak (Royal Yacht Clüb) ün ilk harfleri olan R. Y. C. delâletile kulüp azasının ve Andromed yatının sahibinin kim olduğunu keşfetmeğe imkân yoktu.

İbrahim birdenbire, bir genç kadının, şakrak, şuh ve lâtif kahkahasını işitti... Bir genç kadının inciler dökülen kahkahasını... Kamarasının açık duran lumbuzuna koştu. Başını dışarıya çıkardı. Sesin geldiği istikamete, geminin güvertesine doğru baktı. Kamarası, üst güvertenin altına tesadüf ettiği için yukarda dolaşanları göremedi. Yalnız küçük iki ayak, yılan derisi iskarpinlere bürünmüş iki ayak... Kahkahaların ahenktar temposuna refakat ederek, küpeştenin korkuluklarına dayanmış muttasıl oynuyor... Bu vaziyete nazaran şakrak kahkahalar koyveren kadın şezlonğa uzanmış, kalın bir erkek sesinin güldüren, eğlendiren sohbetile oyalanıyor... Kulağına ingilizce birkaç kelime geldi... Lâyıkile işitmedi. Daha iyi dinlemek için başını biraz daha uzattı. Bu sırada kapısı açıldı ve Mösyö Karnecinin sesi duyuldu:

— Ne yapıyorsunuz orada İbrahim Bey?.. Yoksa denize düşürdüğünüz bir düğmeyi mi arıyorsunuz?..

— Hayır!.. Gemide bir de kadın yolcu olduğunun farkına vardım da!..

— Bir tane değil azizim... İki!.. Yoksa kadınla yolculuk etmek taassubunuza mı dokundu?.. Sakın bu halden müteessir olup İstanbula avdet etmeğe kalkışmayınız!..

(Mabadi var)

BEYOĞLUNDA

Tokatlıyan karşısında M. Velicanidi halefi [AHMET CEVAT ECZANESİ] Tesis tarihi 1848 Tel.40786

Bütün sıhhî ihtiyaçlarınıza cevap verebilen 86 senelik maruf bir müessesedir. Yeni sahibini tanımak kâfidir. Reçeteler ihtimam ve dikkatle ihzar edilir, Fiatlar daima ucuzdur.

ilâç, parfümöri, müstahzarat

Giyinmek için tam manasile tasarruf - iktısat - ucuzluk

İki - Üç liraya bir takım elbiselik kumaş

Ziraat Bankası Adana Mensucat Fabrikası

Üç senedenberi çıkarttığı muhtelif renkteki yazlık pamuklu kumaşlara gösterilen umumî rağbet üzerine bu sene elbiselik çeşitlerini çoğaltmış ve halkımızın daha ucuz giyinmesini temin etmiştir

İplik - Bez - Patiska

20 İngiliz numarasına kadar pamuk iplikleri; 90 santim genişliğine kadar ince, kalın kapot bezleri - Muhtelif renkte örtülükler - Perdelikler - Yerli patiska - Çiçekli masa örtüleri.

Fiat isteyiniz - Nümune görünüz

Ziraat Bankası Adana Mensucat Fabrikasına

veya her yerde ZİRAAT BANKALARINA müracaat ediniz.
Telgraf adresi: Adana Batik - Mektup adresi: Adana Posta kutusu 67

Saraçhanebaşı - Münir Paşa konaklarında

Kız, Erkek - Leylî, Neharî - Ana ilk, Orta ve Lise

Hayriye Liseleri

Tekmil sınıfları mevcut resmî muadeleti haiz tam devreli lisedir. İlk sınıflardan itibaren ecnebi lisanı mecburidir. Fransızca, almanca ve ingilizce kursları vardır. Leylî talebenin sıhhat ve gıdasına azamî itina edilmektedir. Talebeler sabahları mektebin hususî otobüslerile evlerinden alınır, akşamları gene ayni vasıta ile evlerine gönderilir. Talim heyeti memleketin en yüksek muallimlerinden müteşekkildir. Kayit muamelesi için cuma ve pazardan maada her gün saat 10 dan 17 ye kadar müracaat kabul olunur.

Sınıf ve bakalorya ikmal imtihanlarına eylûlün ikinci günü ve tedrisata on birinci günü başlanacaktır. - Tel. 20530 (7002)

ŞEMSÜLMEKÂTİP

Tesis tarihi 1307 — Beşiktaş, Yıldız, Telefon: 42282

Yuva, ilk ve orta kısımlara her gün leylî ve neharî kız ve erkek talebe kayit olunur. Leylî ücretleri mutedildir. Leylî hayatı için bina çok müsaittir.
(6979

İstatistik:

Birkaç sene evvel memleketimizde nasırli ayaklılar nüfusun hiç olmazsa

% 50

sini teşkil ederlerdi.

Bugün ise, bütün nasırlılar

% 10 a

bile varmıyor. Bu netice:

BEŞİR KEMAL NASIR İLÂCI

kullananların çoğaldığını göstermez mi?

Leylî ve Neharî — Kız ve Erkek
İSTANBUL

Gazi Lisesi

Yalnız Orta ve lise kısımları havidir
müdürü: EBULMUHSİN KEMAL
Ankara'da bu namdaki lise ile olan iltibasın ref'i için lisemizin ismi

"Yeni Lise,, ye

tahvil edilmiştir. Lisemiz yeni kurulan Üniversiteye bir ecnebi lisanına tamamile sahip olarak talebe yetiştirmek maksadile açılmıştır. Ders programları yeni şekillere göre tertip edilmiştir. Tecrübeli ve seçilmiş bir talim heyetine maliktir.
Mektep: Cağaloğlunda Sıhhiye müdürlüğü bitişiğinde hergün talebe kayıt ve kabul olunur. (6320)

SVEA
GAZ OCAKLARI
Fennin Son icadı
idareli ve dayanıklıdır.
Bunları her yerde isteyiniz.

Umum deposu
JAK Y. LEVY
Istanbul, Sakaçeşmesi sokak No. 19-20 ve Çiçekpazar Altıparmak han No. 2-4

İstanbul Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektebe kayit ve kabul işi 1 - 24 eylûl 933 tarihine kadardır.
2 — Kayit olmak için her gün İstanbul Ziraat Müdürlüğüne veya mektep müdürlüğüne müracaat edilmelidir.
3 — 25 eylûlde talipler arasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.
4 — Mektebe kabul şartları:
A — Ortamektep mezunu olmak;
B — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından bulundak;
C — Yaşı 19 dan yukarı olmamak;
D —Vücudü ziraat işlerile uğraşmağa müsait olmak;
E — Çiftçi evlâdı olmak;
Taliplerden yukarıdaki şartları haiz bulunanların mektep şeha - detnamesi, nüfus cüzdanı, aşı ve sıhhat raporu, hüsnühal mazbatası, çiftçi evlâdı olduğuna dair vesikasile 3 adet fotoğrafını istidaya rapten müracaatleri. «4526»

Edirne Hudut Taburu Kumandanlığınndan:

Taburun bir senelik idaresi için konturatoya bağlanacak olan aşağıda cins ve miktarları yazılı dört kalem erzak satın alınacağından yevmi ihalesi olan 18/9/933 pazartesi günü saat 15 te Edirne Mal - müdürlük dairesinde müteşekkil komisyona taliplerin müracaatleri ilân olunur. «4505»

Miktarı	Cinsi
3000	Bulgur
3000	K. üzüm
1500	Sabun
20000	Sığır eti

«Et kapalı zarf usulile saat 15 ten 17 ye kadar zarf kabul edilecektir.

Çanakkale Nafıa Başmühendisliğinden:

Ezine - Ayvacık yolunun 0 + 000 kilometrosundan 12/687 kilometrosuna kadar olan kısmının tesviyei turabiye, imalâtı sınaiye, şose inşaatı 11/9/933 tarihine musadif pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Bu inşaatın bedeli keşfi 124,811 lira 56 kuruştur.

Münakasaya iştirak edecekler «661» numaralı müzayede ve münakasa kanununun mevaddı mahsusasına tevfikan teklif mektupları - nı ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat on beşe kadar Ça - nakkalede makamı Vilâyete tevdi etmeleri lâzımdır.

Münakasaya konulan mezkûr yolun evrakı keşfiye ve şartnamesini görmek ve fazla tafsilât almak istiyenlerin Ankarada Yollar Umum Müdürlüğüne ve İstanbul, Çanakkale Başmühendisliklerine müracaat etmeleri ilân olunur. (4471)

İstanbul Nafıa Fen Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimizin 933 malî senesi ekmek ihtiyacı hakkında evvelce kapalı zarf usulile yapılan münakasasına talip zuhur etmediğinden bu kere alenî münakasa suretile münakasasının icrası takarrür et - mekle taliplerin yevmi ihale olan 6 eylûl 933 çarşamba günü saat 14 te Gümüşsuyunda kâin mektepte münakit komisyona depozito akçelerile beraber müracaatleri. (4100)

İsmet Paşa Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

1 — İsmet Paşa Kız Enstitüsünde, Enstitü, Ankara Kız Lisesi ve Kız orta mektep talebesi için leylî pansiyon kayitlerine başlanmıştır.
2 — Senelik yatı ücreti 275 liradır. Maaşı 55 liradan aşağı olan memur çocuklarından % 10, yatı mekteplerinde birden fazla ücretli çocuğu olan herkes için ikinci kardeşten % 15, üçüncü kardeşten % 20 tenzilât yapılır.
3 — Mektep, ikmal imtihanlarına 1 eylûlde, derslere 11 eylûlde başlıyacaktır. Eski leylî talebenin kayitlerini yenilemeleri, yenilerin girme şartlarını anlamak üzere hergün mektebe müracaat eyleme - leri «4397»

Yozgat Vilâyetinden:

120178 lira 90 kuruş bedeli keşifli Yozgat Memleket hastanesi için 28/8/933 tarihinde talipler tarafından yapılan teklifler mutedil ve muvafık görülmediğinden şeraiti sabıka dairesinde ihalenin pazarlık suretile icrası takarrür etmiş olduğundan 28/9/933 perşembe günü pazarlıkla ihalesi Encümeni Vilâyetçe icra edileceği ilân olunur. «4537»

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Diyarbekir rakı fabrikası taraçasında keşifnamesi mucibince rüberoit, beton ve mozayik çini ferşi ameliyatı alenî münakasa ile ihale olunacaktır. Taliplerin münakasaya iştirak etmek üzere % 7,5 teminatlarını hamilen 13/9/933 çarşamba günü saat 15 te Galata - da Alım, Satım komisyonuna müracaatleri. (4587)

İstanbul tapu başmemurluğundan:
Kariyei Atikalipaşa mahallesinde Salmatomruk yeni Salmatomruk Çıkmazı sokağında eski 133 mükerrer yeni 4 numara ile murakkam bir bap hane - nin tapuca kaydi bulunamadığından senetsiz tasarrufata kıyasen sahipleri bulunan İsak veledi Yasef Efendi namına tesçili için muamele yapılmak üzere tapu memuru tarafından mahallinde tahkikat yapılacaktır. Bu yer hakkında tasarruf iddiasında bulunan varsa on beş gün zarfında İstanbul tapu idaresine ve yahut 18/9/933 tarihine musadif pazartesi günü saat dokuzdan on dörde kadar evrakı müsbitelerile beraber mahallinde bizzat ve yahut vekillerinin hazır bulunmaları ilân olunur. (7006)

Denizyolları işletmesi
ACENTALARI
Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362
Sirkeci Mühürdarzade han
Telefon : 22740

Birinci İzmir sürat ve iskenderiye postası
EGE
vapuru 5 eylûl salı günü Galata rıhtımından İzmir, Pire, İskenderiyeye kalkar. (4579)

KARADENİZ
Birinci aralık postası
DUMLUPINAR
vapuru 5 eylûl salı saat 18 de Galata rıhtımından kalkar. GİDİŞTE: Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon ve Rizeye, DÖNÜŞTE bu iskelelere ilâveten Sürmeneye de uğrar. (4581)

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 18
(6969)

İstanbul tapu başmemurluğundan:
Samatyada Hacıkadın mahallesinde Balıkçı Kigork sokağında eski 38 yeni 50 numaralarla murakkam maabahçe hanenin tapuca kaydi bulunmadığından senetsiz tasarrufata kıyasen sahipleri bulunan fesçi Asador veledi Kigork ile karısı Arşaluz namına tesçili için muamele yapılmak üzere tapu memuru tarafından mahallinde tahkikat yapılacaktır. Bu yer hakkında tasarruf iddiasında bulunan varsa on beş gün zarfında İstanbul tapu idaresine ve yahut 16/9/933 tarihine musadif cumartesi günü saat 9 dan 14 e kadar evrakı müsbitelerile beraber mahallinde bizzat ve yahut vekillerinin hazır bulunmaları ilân olunur. (6993)

Üsküdar 2 inci sulh hukuk hâkimliğinden:
Üsküdarda İmrahor mahallesinde Alipaşa sokağında 38 numaralı hanede sakin iken müntehiren vefat eden Çiftçi kütüpanesi sahibi Ahmet Akif Beyden alacak ve borç iddiasında bulunanların bir mah ve veraset iddiasında bulunanların da üç mah zarfında vesaik ve senedatı kanuniyelerile birlikte Üsküdar 2 inci sulh hukuk hâkimliğine müracaat eylemeleri ve aksi takdirde kanunu medeninin mevaddı mahsusası ahkâmı tatbik olunacağı ilân olunur. (7003)

Zayi — 604 sicil numaralı arabacılık ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.
Süleyman oğlu Murtaza
(6992)

BARZİLAY ve BENJAMEN
Gemi Mücehhezleri
Galata, Merkez Rıhtım Han No. 5.9
Telefon: No. 40989.
Mahi halin 4 üncü pazartesi günü Mersinden vürut edecek «NECAT» vapuruna tahmil edilen eşyaların müselünileyhleri, eşyalarının tahliyesine dair talimatını ita etmek üzere yeni nizamname mucibince İstanbul Liman Şirketi kabotaj nakliyat şirketine müracaat etmeleri rica olunur. (6983)

KİNİOTONİN İŞTAH ve KUVVET

Temin eder 1° **Vücudü kuvvetlendirir,** hastalıktan kalkanların **nekahet devrini kısaltır. Zafiyeti umumiyeye** karşı yegâne kuvvet ilâcıdır.
2° **Müzmin ısıtmada ateşi düşürür.** Faydası büyüktür.
3° **Midevidir, iştahı açar, hazmı teshil eder.**

Her eczanede bulunur. Istanbulda fiatı 100 kuruştur. Umumî deposu: iş Bankası arkasında 12 No. MAZON ve BOTTON ecza deposu.

Cumhuriyet Bayramında

Bu en büyük bayramın şerefine lâyık bayraklar asmak bir vatan borcudur

Sağlam

Solmaz

Yırtılmaz

Her büyüklükte hazır bayraklardan başka istediğiniz ebatta ısmarlama bayrakta yapılır

Siparişler, miktarın ehemmiyetine göre, ancak 15 ilâ 30 günde teslim edilir. Onun için istical ediniz.

Nizamî şekilde hem güzel ve sağlam, hem de yerli kumaşlardan yapılmış, ay yıldızı kendinden bayraklar

SÜMER BANK Müesseselerinden

Fesane Fabrikasında

yapılan bayraklardır.

Yerli Mallar Pazarı

Istanbul: Bahçekapı | Beyoğlu: Istiklâl caddesi | Ankara: Çocuk sarayı caddesi | Samsun: Bankalar caddesi

---

İstiklâl Lisesi Müdürlüğünden:

1 — İlk - Orta ve Lise kısımlarına kız ve erkek leylî ve neharî talebe kaydine başlanmıştır.
2 — Müdiriyet, müracaatleri cumadan başka her gün kabul eder.
3 — Leylî ve neharî bütün ücretlerde mühim nisbette tenzilât yapılmıştır.
4 — Arzu edenlere tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis Merkezi arkası — Tel. 22534 — 6462

Leylî ve Neharî
Resmî liselere muadil

FEYZİATİ LİSELERİ

Kız — Erkek

Arnavutköy'de - Çiftesaraylarda

Ana sınıfını, ilk kısmı, orta ve lise sınıflarını havidir. Tedris ve terbiye usullerinin ciddiyet ve mükemmeliyeti ile tanınmış olan müessese Istanbul'un en güzel yerinde kâin ve her türlü sıhhî şartları haizdir.

Gayret ve muvaffakiyeti görülen talebeler için mektep bütün tahsil devrelerine ait kolaylıklar ve imtiyazlar temin eylemiştir.

Leylî ücretlerinde çok esaslı tenzilât vardır.

Kayit ve yeniden kayit muamelesine başlanmıştır. Cumadan mada hargün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir. Isteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Telefon ; 36.210 — 6898

Çeltik tesisatı

Saatte 400 kilo randman veren mükemmel bir pirinç çeltik ve saire tesisatı satılıktır. Galata Fermenecilerde 105 numaraya müracaat. Posta kutusu. Galata 1371. (6889)

Kulak, Boğaz, Burun mütehassısı

Dr. İhya Salih

Cağaloğlu: Hamam sırası No. 24
Cumadan başka her gün saat 15 ten itibaren hastalarını kabul eder.

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesinden:

İstanbul Belediyesi Beyoğlu hastanesi kiler ve deppoy memuru iken 3/5/933 tarihinde vefat eden Remzi Beyin terekesine mahkemece vazıyet edilmiştir. İlân tarihinden itibaren alacaklı ve vereceklilerin bir ay ve mirasçıların üç ay zarfında Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk mahkemesine müracaatleri lüzumu ilân olunur. (6988)

Istanbul AMERİKAN Koleji

Kız kısmı — Amerikan Kız koleji, Arnavutköy, Tel: 36.160

Erkek kısmı — Robert Kolej, Bebek, Tel. 36.3

Mektep ingilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya fransızca ihtiyarî olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Aile hayatı yaşatılır. Terbiye sistemi Amerikan olmakla beraber millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Mektebin mükemmel bir ticaret şubesi vardır.

ÜNİVERSİTE BAKALORYASINA Hazırlar

Kütüphaneleri mükemmeldir ve talebenin vukuflarına, fikrî terbiyelerine hizmet eder. Sıhhî terbiye verir, kız ve erkek beden terbiyesi sporları ile gençleri bedenen ve ruhan yükseltir.

NEHARÎ ve LEYLÎ Ücretlerinde Tenzilât Vardır

Mühendis kısmı: Amelî ve nazarî elektrik, makine ve nafıa mühendisi yetiştirir.

Sanayi kurları: Elektrik ve tesviyeci ustabaşı ve makinist yetiştiren iki senelik amelî kurlardır.

1 Ağustostan itibaren Salı ve cuma günleri 9-12 ye kadar kayit yapılır.

1 eylûlden itibaren pazardan mada hergün 9-12 ye kadar kayit yapılır.

Dersler 23 eylûl cumartesi günü başlıyacaktır.
Fazla malûmat için mektupla da müracaat olunabilir. (4276)

PETROL NİZAM

Saçları kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri öldürür. Başı temizler. Günde bir defa friksiyon yapınız. (6580)

Musevi Lisesi

Bütün sınıfların ikmal imtihanları 3-10 Eylülde icra olunacaktır. Derslere 11 eylülde başlanacaktır.

Müdüriyet

(6855)

Beyoğlu ingiliz Kız Mektebi

Mektep 20 eylûl 1933 çarşamba günü açılacaktır. İzahat almak için her zaman mektebe müracaat olunur. Kayit ve kabul muamelesi için 11 eylûlden itibaren cuma ve pazardan maada her gün 10-12,30 a kadar mektep müdiriyetine müracaat olunur.

(6856)

BALO TEHİRİ

30 ağustos Erenköy Tayyare Cemiyeti menfaatine yapılacağı ilân edilen kır balosu hava müsait olmadığından 4 eylûl pazartesi akşamı Cadde Bostanında Sayfiye kazinosunda yapılacağı muhterem ahaliye ilân olunur. (6901)

Beşiktaş

DİKİŞ YURDU

Tahsili en yüksek biçki mektebidir. Şapkacılık, yapma çiçek, ve boya ile tezyinat dersleri de vardır.
Kayit başladı. Akaretler No. 64

BİÇKİ DERSLERİ

Yurt müdürü Şükrü Beyin eseridir. 2 liraya yurttan alınabilir. (6081)

KAT'Î IHALE

Acıbademde Şadan Bey köşkü 7500 liraya satılıktır. İkinci arttırma 19 eylûl 1933 Sultanahmet sulh hukuk saat 3 te. (6837)

Tarsus American College

Amerikan Erkek Lisesi

Tedrisat 3 teşrinievvelde başlar

Tam devreli lise olduğu Maarif vekâletince tasdik edilmiştir.
Türkçe, ingilizce, fransızca: San'at, Ziraat, Ticaret
Leylî ücret 220 lira, Neharî ücret 40 liradır.
Kayit muamelesi yapılmaktadır. (6716)

Leylî - Neharî - Kız - Erkek

İnkılâp Liseleri

ANA - İLK - ORTA ve LİSE SINIFLARI

Müessisi: Nebi Zade Hamdi

Kayit ve kabul muamelesine başlanmıştır. Resmî mekteplere muadeleti Maarif Vekâletince tasdik edilmiştir. Güzide ve muktedir bir talim heyetine maliktir.

Ecnebi lisanı tedrisatına ilk kısmın son iki sınıfından başlanır. Dersler haricinde ayrıca parasız lisan kurları vardır.

Cumadan maada her gün saat 14 ile 16 arasında müracaat olunabilir

Cağaloğlu Yanıksaraylar caddesi - Tel. 20019 — 6804

Türk Maarif Cemiyeti Müesseseleri

1 — **BURSA KIZ LİSESİ:** Leylî ve neharidir. Seçilmiş talim heyetine Amerikadan getirilen terbiye mütehassısı ilâve edilmiştir. Yabancı lisanların öğretilmesine ehemmiyet verilir, ücretlerde mühim tenzilât yapılmıştır.

2 — **ANKARA MEKTEBİ:** Ana, ilk, ve orta kısımları vardır. Tedris heyeti arasında terbiye mütehassısı Miss Parker vardır. İngilizce dilinin öğretilmesine çalışılır.

3 — **ESKİŞEHİR YATI İLKMEKTEBİ:** Leylî ve neharidir. Güzide bir talim heyeti tarafından idare ediliyor. Ücretlerde tenzilât yapılmıştır.

4 — **İSTANBUL TALEBE YURDU:** Yalnız yüksek mektep ve Üniversite talebesine mahsustur. Cüz'î bir ücret alınır.

5 — **İZMİR, ÇORUM, ADANA, KONYA** talebe yurtları: Lise ve orta mektep talebelerine mahsustur.

Türk Maarif Cemiyetinin yukardaki müesseselerine girmek isteyenler müessese müdürlüğüne veya Cemiyet şubelerine müracaat ederek daha fazla izahat isteyebilirler. (4121)

Dr. HODARA

Cilt ve zührevî hastalıklar mütehassısı
Beyoğlu, Tünel Pasajında No. 1. A.
Telefon: 21436 — 6908

Sahip ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: Hikmet Müntiç
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - Istanbul